

Vešja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENE

Inzerati:
Enostop. petivrsti (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 " "
za trikrat 9 " "
za več kot trikrat 8 " "

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (Vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; netrunkirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inzerate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Iz zadnjih dni.

Zadnje dni se je veliko zgodilo, kar v prvi vrsti zanima katoličane. Na italijanskem so se izvršile volitve za parlament, pri katerih so katoličani, združeni v svoji krščansko-socialni organizaciji, nastopili s prav posebno vniemo; na Francoskem se vrši pravkar v katoliških listih zanimiva politiška debata; v Rusiji se zopet javljajo poizkusi, katoliški živelj potlačiti, v Nemčiji pa so pozicije katoličanov slejkoprej trdne in neomajne.

V Italiji katoličani v smislu Vatikanske politike niso postavili lastnih kandidatov na programu svoje politiške organizacije nikoder drugod, kakor tam, kjer je bila prav velika nevarnost, da zmagajo odločno protiverski kandidat, ali pa tam, kjer je bila zmagaja katoliškega kandidata tako sigurna, da bi bili volivci znevoljeni, ako bi se ne bilo postavilo nobenega kandidata od katoliške politiške organizacije. Sicer pa so škofje ali izrečno ali pa molče volivce radi oprostili znane Vatikanske določbe »Non expedit«, ki katoličanom v Italiji strogo prepoveduje udeležiti se volitev v parlament. Drugače pa so katoličani povsod podpirali zmerno-liberalne konstitucionalce, to je pristaše vlade in nasprotnike prekucniških strank proti zagotovitvi, da ne bodo v parlamentu nastopali proti cerkvi in veri. Zdat volitev je za vlado zelo ugoden, ni se znatno izpremenilo ne posestno stanje vladnih strank, ne število radikalnih, republikanskih in socialno-demokratskih poslancev, pač pa so obilno narastli krščansko-socialni zastopniki, katerih je enajst, dočim so bili v prejšnjem parlamentu samo trije. Vseh katoliških poslancev bo okoli dvajset, ko se izvrše ožje volitve in je torej zmagala res sijajna! Če bi bili katoličani v vseh okrajih postavili lastne kandidate, bi si bili brez dvoma saj toliko sedežev priborili, kakor jih ima protivladna opozicija, toda s tem činom bi bili izzvali čisto po nepotrebnem kulturni boj, kajti velika vladna večina — okoli 250 — bi se bila potem obrnila proti katoličanom in v tem slučaju bi se bili z njo združili tudi radikalni in socialisti, tako da bi se bil tudi v parlamentu osnoval »svobodomi-selni« blok, kakor je izveden v rimskem mestnem svetu. Iz tega se razvidi mo-drost in politiška previdnost svete Stoli-ce, ki za zdaj še zadržuje osnovo katoliškega centra v Italiji in v nekaterih

krajih rajši vidi, da katoličani podpi-rajo zmernega monarhista, ki se mora ob-vezati, da ne bo zasledoval protiverske politike, kakor pa da postavijo lastne kandidate.

Značilno pri italijanskih volitvah je tudi to, da so katoliški kandidati zmagali najbolj v kulturno in gospodarsko visoko razviti Gornji Italiji, zelo žalostno pa, da so propadli tako katoliški kakor vladni kandidati v Rimu. Večno mesto, zibelka krščanstva, bo v parlamentu zastopano od dveh republikancev-radikalcev Mazza in Barzilai, enega socialista, Bissolati, in enega liberalca, Guido Baccelli; v zad-njem volivnem okrožju pride jutri (14. t. m.) do ožje volitve med radikalnim »de-mokratom«, knezom Gaetani, in zmernim liberalcem Gabrielli; vse kaže, da zma-ga prvi.

Vzrok politiške slabosti katoličanov v Rimu je pomanjkanje organizacije in po-litiške šole. To hibo čutijo zdaj posebno hudo tudi katoličani na Francoskem, ki ne vejo, kako bi za zaslužjenjem cer-kve ustavili popolno otrovanje ljudske šole in preprečili, da država ne zatre zad-nje ostanke svobode pouka.

Zadnji čas nastopajo namreč v Parizu na Sorbonni roalistiški dijaki, pretepaajo profesorje, razbijajo elektriške in plinove svetilke, se trgajo s policaji itd. Teh roa-listov, pristašev prejšnje kraljevske vla-darske rodbine, je tako malo, da jih res-en človek ne upošteva, pa vendar toliko, da ima republika zadosten povod, kazati na nevarnost, ki neprestano preti ludo-vladi in demokratizmu in tako zatirati svoje nasprotnike. Čeprav namreč roalisti zdaj sami na sebi niso nevarni, utegnejo postati, kadar pride kak polom, v družbi z antimitaristi, socialisti, anarhisti in ne-zadovoljnimi častniki in generali za re-publiko kaj opasni. Zdaj pa je najbolj usodno to, da je veliko katoličanov v roa-listiškem taboru in da je celo precej takih, ki zavračajo ves parlamentarizem, obso-jajo ustavo, smatrajo demokratizem za nekrščansk in teže po absolutizmu.

Vlada pa to silno izrablja. Slika ka-toličane za sovražnike ljudovlade odvr-ača tako od njih ljudstvo in zato tem lažje zatira. Pri volitvah nimajo katoličani nič uspeha, ker nimajo lastne politiške orga-nizacije in veliko jih caplja pri tej priliki za roalisti, prismojenimi aristokratičnimi babnicami in drugimi starimi konserva-tivnimi škatljami.

Edino pametna in tudi precej vplivna katoliška organizacija je takozvana »Svo-bodoljubna ljudska zveza« — »Action Li-berale Populaire« — ki jo je ustanovil marljivi poslanec Piau po intencijah in željah nepozabnega Leona XIII. in ki jo tudi sedanjí papež na vso moč podpira in pospešuje. Žal, da mnogo katoličanov tej organizaciji meče vedno polena pod noge. Ta zveza stoji odločno na republikanskem programu, na temelju ustave in teži za tem, da bi se vsi katoličani udeleževali ustavnega življenja v okvirju ljudovlade, dočim roalisti in drugi zagovarjajo nasil-na sredstva.

Zadnje dni je nastopil vneti katoličan, neki gospod pl. Cathelineau, ki je poizkusil katoličane združiti. Kakor mar-sikateriga, tako tudi njega boli, da se brezverci rogaajo katoličanom, češ, če je res politika vlade protiljudska in nesvo-bodomiselna, zakaj pa ni ljudstvo na vaši strani in zakaj pri volitvah vedno pogo-rite? Gospod Cathelineau je zato predla-gal, naj se združijo vsi katoličani, katere-gakoli politiškega mišljenja so, samo da so nasprotni sedanjí klikarski brezbožni vla-di. Ta blok naj bi se domenil glede na skupno postopanje pri volitvah, zato bi bil moral sestaviti tudi program. Vkljub temu naj bi bila ta zveza, le religiozna, ne pa politišna!

To je seveda nemogoče. Za volitve in programe je treba politišne organizaci-je, ne pa religiozne. Zato je tudi Piau takoj proti tej ideji odločno nastopil. Katoliča-nov, ki ne stoji na republikanskem demo-kratskem temelju, ni mogoče zjediniti z demokratiškimi v eno politiško stranko, izključno nabožna organizacija pa za vo-litve in politiško delo nima pomena.

Stvar se je torej razbila. Zdaj delajo francoski katoličani marljivo na polju ver-skega apostolata ljudstva na diecezanskih kongresih. Dal Bog, da se zbude kedaj tu-di do edinstvenega politiškega življenja.

V Rusiji imajo novega general-prokuratorja »Svetega Sinoda«, tajnega svetnika Lukjanova, ki je kot pos-vetnjak pravi glavni ruske pravoslavne cerkve. Ker je mož velik reakcionar, se stavlja na nj veliki upi. Pravoslavni fan-atiki zahtevajo od njega, da prepreči »napačno tolmačenje« velikonočne na-redbe in oktoberskega manifesta glede na versko svobodo. Gotovo jim bo vlada saj v toliko ustregla, da bo katoličane policijsko šikanirala. Eno zahtevno fanatikov utegne vlada celo popolnoma izpolniti,

namreč zahtevu, da se pošljejo v one kra-je, kjer je vse ljudstvo pristopilo h katoli-čanstvu in se je morala pravoslavna cer-kev opustiti, pravoslavni menihi, da izku-šajo zopet razširiti sveto in rusko pravo-slavje.

V Nemčiji ne omaja ne prusko konservativno junkerstvo ne meščansko svobodomiselnost katoličanov, trdno združenih v svojem centru. Zadnji čas jih je vlada po katoličanu, cesarskemu na-mestniku renske provincije, grofu Schor-lemer-Lieser celo pri Vatikanu tožila, a ni nobenega uspeha dosegla. Centrum klju-buje tudi takim intrigam in čaka, dokler ga bo vlada zopet ponižno prišla prosit, da sodeluje pri njenih načrtih.

Tako je moč katoličanstva neomajna, kjer je politiško visoko organizovano. Ne pozabimo te resnice! Saj že majhni početki take organizacije rode lepe sadove, ka-kor kažejo italijanske volitve. Kjer pa so katoličani politiško zaostali in za moder-no demokracijo nedovzetni, tam vkljub bogatemu karitativnemu delovanju in ši-roko razpršeni nabožni organizaciji ne prospevajo. Velike mase postajajo versko indiferentne. Potem jih liberalci tudi kaj lahko love.

Za nas je to nauk, da svojo politiško, gospodarsko, nabožno in prosvetno orga-nizacijo čezdalje bolj poglobimo in da gredo vse organizacije druga drugi na ro-ko. Tako smo zmagali in tako bomo tudi svoje postojanke ne samo obdržali, ampak se še delj razširili. Kakor stoji nemški centrum že kmalu polstoletja, vsak dan močnejši, tako bo stala tudi naša organi-zacija, kakor dolgo bodo na Slovenskem sovražniki svobode, demokracije in vere!

Izobraževalno delo „Slovenske krščansko-socialne zveze“.

V nedeljo, 7. t. m., se je vršil v Ljubljani občni zbor »Slovenske krščansko-socialne zveze« za Kranjsko.

Predsednik državni poslanec dr. Krek odvarja občni zbor in pravi: Leto za letom podajamo takole nekako o tem času račun o delovanju naše K. S. Z. Zdi se mi to, ka-kor da bi nekaj pridnih in nekoliko utru-jenih delavcev po svojem težkem delu se vsedlo lepo skupaj in se potem razgovar-jalo o tistem delu, ki so ga izvrševali v zadnji dobi. Ta pomen, se mi nekako zdi,

LISTEK.

O pravi podobi svetogorske Matere božje.

O pravi podobi svetogorske Matere Božje nam piše prijatelj:

V nekaterih goriških listih in tudi v »Slovincu« je bil pred časom objavljen oglas starinarja Gyra v Gorici, da se pri njem nahaja prava slika Matere Božje svetogorske, katero je patrijarh Grimani leta 1544 daroval svetišču. Malokdo je temu oglasu veroval, ker splošno mnenje in vsa zgodovinska tradicija je bila in je v prilog sedanje milostne podobe na Sveti Gori. A da javnost izve, kaj je pravzaprav z Gyrovo sliko, povejmo, da so važni veščaki zadevo vsestransko premetrili ter znanstveno in kritično potrdili, da Gyrova slika ne more biti niti od daleč original in to zlasti iz naslednjih razlogov:

1. Od patrijarha Grimanija darovana podoba je morala biti res umotvor, kakor spričujejo viri (Pasconi Hist. eccl. et conventis Montis S. 1746, p. 6. Cosani i. dr.), a izvedenci, ki so videli Gyrovo sliko (prof. Drexler, prof. Gnirs i. dr.) so koj

opazili več umetniških hib na tej sliki in je nikakor ne štejejo med umotvore. Pač pa nosi sedanja milostna podoba na Sveti Gori kljub svoji starosti znake pravega umotvora.

2. Gyrova podoba je poznejšega iz-vora kot svetogorska, kar priča veščakom način slikanja. Gyrova slika je si-likana na les brez podlage iz krede, dočim se ista podlaga, ki je bila splošno v na-vadi pri slikah na lesu v 15. in 16. stoletju, nahaja pri svetogorski podobi.

3. Vsled starih pisanih sporočil mora biti od patrijarha Grimanija darovana po-doba slikana na lesu (Pasconi l. c. p. str. 6 »vivi coloribus in tabula adumbrata«). In res, komisionelni ogled podobe dne 1. februarja t. l. je konstatiral, da je Sve-togorska podoba na lesu slikana, in tako je bila odločno ovržena Gyrova trditev, da je slikana na platnu.

4. Znano je obče iz zgodovine, da je bila svetogorska podoba slovesno krona-na dne 6. junija 1717. Vse kronike, sploh vsi tozadevni viri spričujejo, da je bila ista podoba kronana, katero je Grimani daroval. Niti en avtor ne dvomi o tej iden-titeti. In res ima svetogorska podoba zna-ke kronanja in v zakladu svetišča se še nahajati prvotni dve kroni iz zlata in bi-serov.

A Gyrova slika nima najmanjšega sledu kacega kronanja.

5. Razni tozadevni spisi v nadškofij-skem in deželnem arhivu goriškem abso-lutno nič ne vedo o kaki zameni ali izgubi milostne slike. To si je Gyra povsem sam izmisli. A po arhivih se ta povsena slika more korak za korakom tudi v najbolj kritičnih položajih (prenos v solkansko cerkev leta 1886) zasledovati.

Vemo pa iz gotovih virov, odkod ima Gyra svojo podobo. Inventar svetišča iz leta 1808 ne pozna še kake druge Mariji-jine svetogorske slike, nahaja se pa ozna-čena v inventarju leta 1817 z opombo, da je slika v Gorici (namreč pri svetogor-skem zakladu, ki se je hranil pri prvem cerkvenem ključarju). Torej slika je prišla v last svetišča v dobi 1808 do 1817. In res, našla se je oporoka Jožefa pl. Gironcoli-ja, prvega vodje Svete Gore, z dne 16. aprila 1808. Ta gospod je zapustil sve-tišču neko sliko, ki je bila njegova last, ter pravi o njej, »da je dobro na lesu po-sneta po originalu« (fedelmente copiata dall' originale).

Izrazil je tudi željo, naj služi ta po-snetek (questa copia) v nadomestilo iz-virne slike, v slučaju da postane prvotna slika nerabna.

Ta slika se je po smrti Gironcoli-ja hranila pri svetogorskem ključarju Mihe-liču v Gorici. Leta 1875 je prišla slika v last družine Jan. Miheliča, kateremu jo je bil podaril vodja msgr. Rutar v znak hva-ležnosti za razne usluge, skazane sveti-šču. Msgr. Rutar je to storil, ker ni poznal natančneje Gironcolijeve oporoke. L. 1903 je hči omenjenega ključarja g. Eliza pl. Mulič-Mihelič prodala sliko starinarju Gyri, ki bi sedaj rad napravil lepo kupčijo z njo. Imenovana gospa pl. Mulič-Mihelič je pa tudi na zapisniku, sestavljenem pri knezonadškofijskem ordinariatu v Gorici dne 19. januarja t. l. odkrito izpovedala, da je njen oče, ki je bil pol svojega živ-ljenja ključar Svete Gore ter je poznal vse tozadevne reči, pogostoma zatrjeval, da slika, ki jo je v dar dobil, nima nobene umetniške veljave ter je delo neke nune, kakor tudi da ta slika ni bila na Sveti Gori ter se je hranila v Gorici. To izjavo je go-spa pripravljena tudi s prisego potrditi.

To pač jasno priča, odkod je Gyrova slika in da je le posnetek izvirne podobe.

Prva milostna slika, darovana od patrijarha Grimanija leta 1544. in sloves-no kronana leta 1717., se pa še vedno na-haja in časti na Sveti Gori.

Dr. J. L.

da ima naš občni zbor. Mi dajemo račun sami sebi. Javnost, za katero mi delujemo, se za nas ne zmeni. Meni za to tudi ni. Delati moramo, ker je delo potrebno, ali nas pri tem imajo radi, ali nas upoštevajo, ali ne. Tako podrobno delo, ki ga mi izvršujemo, je samo na sebi privlačna sila za tistega, kdor služi namenu, ki ga ima naša »Zveza«. Z izobrazbo najširših slojev hočemo doseči, da bi zlasti delavsko ljudstvo v Ljubljani in naše kmečko ljudstvo zunaj se dvignilo iz svoje zapuščenosti, iz teme, v kateri ga hoče držati čas, ki v njem živimo, in da bi se zavedlo, da je ravnopraven v družbi vsak človek in da ima pravico do vsega, kar kultura človeku daje.

Z iskrenim veseljem vidim, da se naše delavne moči množe. Od lani smo dobili novih sil, ki so se z vso vmeno lotile dela. Lepa hvala! Iz posameznih poročil bo se videlo, kako se je to godilo. Prosim, da se člani udeležujete teh pogovorov in da poveste tudi svoje želje in nasvete. S tem je moj nagovor in pozdrav končan.

Poročilo o S. K. S. Z. kot centrali kranjskih izobraževalnih društev.

(Poročilo L. Smolnikarja.)

Kot voditelj osrednje blagajne dostavljam k blagajnikovemu poročilu:

Vseh dohodkov od lanskega občnega zbora do današnjega dne je bilo K 3282-21 vseh stroškov v tem času . . . » 2456-49

Blagajniški preostanek . . . K 825-72

Od tega denarja je 800 K naloženih na knjižnici Ljudske posojilnice št. 6553, 25 K 72 v. pa v gotovini.

Da so bili dohodki tako visoki, je omogočila izredna darežljivost gotovih faktorjev in poštredovalnih gospodov, ki pa ne marajo biti javno imenovani. Vkljub temu naj jim bo ob tej priliki izrečena najiskrenejša zahvala!

Med stroški igra glavno vlogo stanarina, ki na leto za oba oddelka znaša 1679 kron 50 vin.; tudi razsvetljava, plinova in električna znaša nad 150 K. — Dolg pri Ljudski posojilnici v znesku 1500 K še ni poravnani. — Na deželi so se v pretečenem letu društva jako pridno ustanovljala. Ustanovilo se je in k »Zvezi« pristopilo 20 novih društev, in sicer v teh-le krajih:

Besnica pri Kranju, Brdo, Cerknica, Št. Gotard, Grahovo, Hotedršica, Št. Janž na Dolenjskem, Št. Jakob ob Savi, Jezica pri Ljubljani, Komenda, Križevci pri Kostanjevici, Ljubno, Dolenji Logatec, Metlika, Reteče pri Škof. Loki, Selca nad Škof. Loko, Šenturška gora, Sv. Trije Kralji nad Rovtami, Vovtavas na Dolenjskem in Žabnica pri Škofji Loki. — Centrala je pomagala pri ustanovitvi teh društev in je tudi sicer bila na razpolago s predavatelji. — Vseh društev, združenih v »Zvezi«, je danes na Kranjskem v vipavskih (11) vred: 148. — Izdal se je tudi »Društveni koledarček« za leto 1909., za čegar razprodajo imajo največ zaslug člani telovadnih odsekov.

Izšli so tudi 7., 8. in 9. snopič »Ljudskih iger«; to stvar je vzela v roke »Katoliška Bukvarna«, ki bo izdajanje nadaljnjih snopičev kar se dá pospešila.

S. K. S. Z. v Ljubljani.

(Poročal Ivan Štefe.)

Naloga moja je, poročati o delovanju »Zveze« v Ljubljani. Mnogo smo tu zamudili, pa popraviti hočemo. Lani osorej

smo rekli, da hočemo dvigniti »Slov. kršč. soc. zvezo« iz materijelnih težkoč in povzdigniti število njenih članov in članic. Če bi vsak izmed nas pomagal izvršiti ta sklep, bi bila danes »Slovenska krščanska socialna zveza« najmočnejše društvo v Ljubljani. Da je to mogoče, kažejo naslednje številke:

Ob lanskem občnem zboru smo imeli moških ustanovnikov 22, podpornih in rednih članov 261. Danes imamo ustanovnih članov 25, moških podpornih in rednih članov 425; število moških članov se je pomnožilo tekom leta za 168. — Ženskih članic smo imeli: lani 420, letos 490. »Slovenska krščanska socialna zveza« ima torej v Ljubljani 940 članov in članic, za 238 več kot lani.

Upoštevati moramo, da je S. K. S. Z. dom tudi za razna druga naša društva v Ljubljani. Tu je dom podpornega društva tobačnega delavstva, ki ima okroglo 1600 članov in članic, strokovnega društva predilnice z 200 člani, strok. društva tovarne za lep z 100, trgovskih uslužbencev z 80, »Krščanske ženske zveze« s 150, »Slov. glasbenega društva Ljubljane« s 54 izvršujočimi pevci in 300 podporniki, vajeniške pevske šole s 54 gojenci, »Prometne zveze« juž. železnice s 100 člani, tako da je v prostorih S. K. S. Z. dom za 3574 organiziranih naših ljubljanskih somišljenic in somišljenikov, kar je pač najnujnejši klic po lastnem društvenem domu. Tako naša slovenska kršč. socialna organizacija ljubljanska presega po številu že samo v Ljubljani najmočnejša društva, kakor »Slovensko planinsko društvo« itd.

Lani je na občnem zboru dejal dr. Krek: Delavci in delavke so bili dosedaj »Zvezini« stebri. Pomagalo nas je nekaj duhovnikov, ki smo povsod. Pri našem izobraževalnem delu ne vidimo mnogih, ki bi po svojih zmožnostih, po svoji inteligenci lahko sodelovali. Naj bo ta moja opazka brez vsake osti in recimo »Ne vejo, kaj delajo«. Skrbimo, da ne bo nobene moža, nobene žene, nobene mladeniča in nobene mladenke našega mišljenja, ki bi ne bil član S. K. S. Z.

Naše časopisje je ta glas ponavljalo celo leto. In zopet: Naše delavstvo je s svojo inteligenco, z razumevanjem položaja osramotilo našo svetno inteligenco, naše meščanstvo. V naši inteligenci, v našem meščanstvu ima S. K. S. Z. še premalo podpornikov svojega izobraževalnega dela. Nad 300 tozadevnih prijaznih opominov je bilo včeraj kuvertovanih in upamo, da se tako naša inteligenca, naše meščanstvo spomni svoje dolžnosti.

Odborovih sej je bilo v preteklem letu 16. Ljubljanska S. K. S. Z. se je udeležila z zastavo:

Dne 12. aprila slavnosti blagoslovljenja zastave bratskega društva v Cerkljah. 28. maja blagoslovljenja zastave izobraževalnega društva in mladeniške družbe v Mekinjah, kjer se je zbralo z zastavami 22 društev. 29. junija sijajne slavnosti desetletnice Rokodelskega doma na Vrhniki, kjer se je zbralo na »Zvezin« poziv 21 društev. 26. julija se je vršilo škofjelosko slavlje S. K. S. Z., ki je bilo ob enem letni zbor »Slovenske krščanske socialne zveze« ter se je ob tej priliki vršila tudi javna telovadba Z. T. O. Po tej »Zvezini« veliki skupščini se je vršil v Škofji Loki mladeniški tečaj. Omeniti je treba tudi, da je bil sijajni uspeh kranjske skupine v dunajskem jubilejnim sprevedu

mogoč le s pomočjo S. K. S. Z. Dne 22. septembra se je udeležila »Zveza« s svojimi društvi in zastavo pogreba nedolžnih žrtev Adamiča in Lundra. Telovadni odsek je priredil poučni tečaj za voditelje telovadnih odsekov. Z veseljem je »Zveza« izvršno preskrbel ženski oddelek, v prihodnje hoče pa tudi pevsko društvo »Ljubljana« svoje glasbene večere ob najnižjih ljudskih cenah ponavljati tudi »Zvezinim« članom in članicam.

S. K. S. Z. je priredila v Ljubljani v pretekli poslovni dobi 17 javnih predavanj:

Dne 7. aprila 1908. je predaval dr. V. Pegan: Mučeniki za svobodno misel Giordano Bruno, Jan Hus in Wärmund. 14. aprila kanonik Sušnik o razmerju morja in zemlje. 28. aprila profesor Malner iz Kranja o telovadbi. Od aprila do oktobra ni bilo predavanj. Dne 20. oktobra so se zopet pričela javna predavanja: predaval je prvi dr. Krek o kartelih in trustih. 27. oktobra dr. Lampe: Svobodna znanost, umetnost in šola v pravi luči. 3. novembra dr. Krek: socialna sebičnost in psihologija mas. 10. novembra dr. V. Pegan: Iz življenja hudodelcev. 17. novembra dr. V. Pegan: nadaljeval predavanje »Iz življenja hudodelcev«. 24. novembra dr. Aleš Ušeničnik o mravljah. 1. decembra urednik Klemenčič o Srbiji in Srbih. 15. decembra dr. L. Léard: Rusija po revoluciji. 22. decembra dr. Rožič o pomenu Dalmacije z ozirom na monarhijo. 12. januarja Silvester Skorbinec o prometu in trgovini za časa Francozov na Kranjskem. 19. januarja iur. Josip Puntar o obmejnih Slovencih in ponemčevanju osobito na Štajerskem. 26. januarja dr. L. Léard o slovanski vzajemnosti. Dne 9. januarja se je »Zvezi« izpolnila stara želja: prvokrat je iz tesnih prostorov pogumno stopila s svojimi predavanji v veliko dvorano »Uniona«. Udeležba je bila naravnost ogromna. Prihitelo je poslušat dr. Grudna, ki je predaval o Francozih na Kranjskem ter svoje predavanje pojasnjeval s skioptičnimi slikami, 3000 oseb. »Zveza« je tako priredila največje dosedanje javno predavanje v Ljubljani. Drugo predavanje v veliki dvorani »Uniona« dne 2. marca ni bilo nič slabейše obiskano. Predaval je dr. Rožič o Bosni in Hercegovini s skioptičnimi slikami. Tudi za pet nadaljnjih torkov so že zagotovljena javna predavanja v veliki dvorani, zanemarjala pa se ne bodo tudi predavanja v mali dvorani.

Izvrstnih predavateljev imamo sedaj dovolj. Vsem dosedanjim predavateljem najiskrenejša zahvala!

V »Zvezi« je pod spretnim vodstvom g. kateheta Čadeža uspešno nastopal mešani pevski zbor, broječ 30 pevcev in pevk. Skušnje so bile vsako soboto. Za izobrazbo svojih članic in članov je »Zveza« skrbela tudi s tem, da je vzdrževala: knjigovodski tečaj (poučeval g. Podlesnik), stenografski tečaj (urednik Klemenčič), pouk v laščini (dr. Opeka in dr. Korén), pouk v angleščini, ruščini, poljščini (dr. Léard) ter da je oživila dramatično šolo (Urbančič). Vseh gojencev in gojek je bilo v teh kurzih okoli 340. Večina teh kurzov se je vsled naklonjenosti deželne odbora vršila v »Zadružni šoli«. Vsak četrtek je g. dež. odbornik profesor Jarc vodil socialni tečaj.

»Zvezina« dramatična šola nam kaže pot do ljudskega slovenskega gledališča. Deželni odbor je ugodil prošnji »Zvezine-

ga« odbora ter je dovolil, da se bo časih naša »Zveza« smela pokazati tudi v deželnem gledališču. Za to bo treba seveda obširnih priprav, in če hočemo ustvariti res dobro slovensko ljudsko gledališče, ki nam bo omogočilo videti zopet dobre narodne igre, ki so mogoče le z domačimi močmi, tedaj bo moralo iz S. K. S. Z. v ta namen iziti novo društvo »Ljudski oder«, ki bo prevzelo delo in skrb za take ljudske igre. Da »Zveza« rodi samo močne otroke, to je pokazala s telovadnimi odseki.

Omenjati mi je tudi društveno »Čitalnico«, v kateri so bili na razpolago razni slovenski listi. Ker dobi sedaj »Zveza« na podlagi pravil tudi pomožni odbor, bomo mogoče dobiti tudi posebno sobo, ki bomo skrbela za čitalnico ter bo tako tudi društvena čitalnica se povzdignila na stališče, katero ji določa njen namen.

Na prošnjo S. K. S. Z. je prevzelo slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« pevski pouk vajencev. Pevovodja »Ljubljane«, g. Anton Svetek poučuje vsako nedeljo že okoli 54 vajencev. G. Svetek žrtvuje tako za izobrazbo vajencev edini svoj prosti popoldne, zato iskreno mu priznanje in zahvala! Poleg teh vajencev pevcev zahaja vsako nedeljo v društvene prostore tudi še lepo število drugih vajencev, ki tu dobe pošteno razvedrilo in pouk.

Po »Zvezini« inicijativi je pričel »Slovenec« nabirati za »obmejne Slovence«, ter je upravništvo »Slovenca« pošiljalo nabrane svote deloma na Koroško, deloma na Štajersko v Št. Ilj. Tudi prodaja užigalic je lepo napredovala. Dosedaj je prodanih pet vagonov. Na prihodnji letni skupščini naših zvez bo, kakor je bilo poudarjano že v Škofji Loki, podan o tem delu račun, o katerem že danes lahko rečemo, da bo za obmejne Slovence jako vesel, in upam tudi za izvestne nasprotnike, v kolikor so narodni.

Na škofjeloski skupščini se je sprožila misel izdati svoj narodni kolek. Izvršila je to misel štajerska S. K. S. Z., kateri bomo odslej prepuščali vse tozadevne izdaje v korist obmejnih Slovencev.

To je kratko poročilo o obširnem delovanju ljubljanske S. K. S. Z. v preteklem letu. Napredovali smo. In ker nočemo nazadovati, bomo tudi dalje napredovali in zmagali.

Blagajniško poročilo ljubljanske S. K. S. Z.

(Poročal J. Sedmak.)

Dohodki so znašali 1291 K 94 h, izdatki 1262 K 28 h. Premoženja je 1061 K 14 h. Govornik se iskreno zahvaljuje vsem darovalcem, posebno gg. odvetnikom dr. Peganu in Vencu, ki sta na korist »Zveze« poravnala razne pravde in tako »Zvezi« naklonila 225 K. Čebelica ima 64 članov ter so ti člani nahranili 2420 K.

Poročilo ženskega odseka ljubljanske S. K. S. Z.

(Poročali M. Manfreda in Pavla Vider.)

Delovanje v ženskem odseku je bilo raznovrstno in del. tudi precej živahno. Društveni odbor je imel 13 posvetovanj. V društvu se je v pretečenem letu podučevalo v šivanju (54 članic), v likanju (12 članic), v vezenju (3 članice). Članice so dosegle lepe uspehe. Podučevale so: G. Križajeva v šivanju, g. Urečkova v likanju, g. Pavla Vidrova v vezenju. Vsem tem učiteljicam izrekam za njihovo po-

Pismo Boltatuga Pepeta.

Gespud redehter! Prmej štefecl, kuku je biu gespud Vidmar unkat hud name in kuku je zarentaču nad mana, ke me je sreču: »No, zdejs t, ti adut, ti, ke s m pužeru ti-steh par parazolu,

ke b jih mogu jest predat. Kene t ni dau jezek preh gmaha, de s gespude ubčinske svetnike nahecu, de sa še iz tisteh boreh stupedeset smrek lubadarja udpravil, smreke pa pustl rast na Rožnpohe, kokr sa rastle in Iblančani uja lohku lepu brez mojih parazolu pu sene špancerai. Je že dobr, jest s um že tu zamerku, uva že še enkrat skp pršla!

Tkula me je speglu in rdeč je biu u ksiht ud jeze, kokr kuhan rak.

Jest sm se tou neki zgubarjat, de jest nism uržah, če ni več lubadarja na Rožnpohe, pa me ni tou pušlušat; kar udirju je ke preke svetmo Plurjan in m zginu spred uči kokr kafra.

Vidja, na ta viža sm s jest prdubu spet enga nouga souražnka, Iblančani pa stupedest lepeh smrek na Rožnpohe. In kdu je tega druh uržah, kokr sam moj strpen jezek, ke m na da preh gmaha, de nardi kašna barufa. Pa sej je nazadne use glih; veseli me pa le, ke vidm, de gespud žepan in pa slaun ubčinski svetniki res še neki name držeja in na moje svete in se pu nh rihtaja. Na ta viža pridem saj tud jest sm pa ke du kašne velave, drgač m tku prau usak, če čm tud jest kašna puvedat: ti tekat guvor, kedr uja gusi pluvale.

Zdej je pa še neki družga. Ke sa na rotuž vidl, de iz iblanskim smrekam na Rožnpohe na u nubenga kšefta za nardet in na ta viža tud na u mugoče iz nim iz mestneh kas lubadarja udpraut, sa se t pa spravl na barantija iz kanonem.

»Kanonem iz Grada predejma, pa uma na kojni.« je reku gespud ubčinski svetnik in deželni puslanc Turk. »Kar h Gašperi na tantmark jih nesima, pa uma dubl en lep pink zajne.«

»Tistga pa ne, de b nas pol lde pu

zubeh nusil. kokr sa tistga pisatela, ke je soj klubuk na tantmark predau,« se je uglasu h besed gespud Plantan. »Dejma te naše kanone rajš kašmo muzeume predat, pa uma več zajne dubl, kokr pa b dau Gašper, ke je še za tist klubuk, ke je biu še skori čist nou in je mou tku široke kralce, kokr rešet, dau sam deset soldu.«

»Ta je pa pametna,« je putrdu gespud Lenček, ke se na pleh zastop. »Pu vrh pa še tku lohka nardema, kokr de b nas muzeum zajne fehtu.«

»Hambal« je zauku gespud Turk in začeu ud vesela skakat. »Kar na Duni iz kanonem. Tam u še ta nar buš kepčija; jest ih pa lohka še dons furam na pajngof; mam glih kojne spuči!«

In sklenil sa, de uja kanone iz Grada predal na Duni muzeume, furgu nej preuzame pa gespud Turk, ke ma spuči te kojne. —

Ke je bla seja vn, ja je pa gespud Turk ubrau naraunast u »Union« u štala, ke ja ma tam u štant, de b še mal kojne nafutru. Ke stop u štala, b pa hmal znak padu, tku se je ustrašu, ke je vidu u soj štal namest kojna enga elefonta: »A sa moj kojni res tku zrasl, al ih je kedu zacupru?« in začeu se je u stegn šipat, de b se prepriču, al sdi in se mu sajna, al je resnica. In ke je vidu, de je res elefont, je začeu

pa sam med saba gudnat: »Čudn je res tu, de sa moj kojni ratal elefonti, ampak mugoče je dondons use. Sej jest sm tud ratu deželni puslanc, de prou za prou sam na vem kuku, in gespud Ribnkar glih tku tržn kumeser in še druh čudeži se gudeja na svet.« In ke se je za trdn prepriču, de sa ratal negau kojni elefonti, je tou hitr letet gespude žepane tu puvedat in punudet soje elefonte, de uja kar na hrbe prensl iblanske kanone na Duni. Kum pa če stopt čez prag štale, pa stop u štala gespud Guvedkar, ke je derehtar ud »Uniona«, in naguvari gespuda Turka: »Glih prou, de sm te tle narajmu; sej sm te že pousod iskou, de b te prosu za upušajne, ke sma u toja štala djal tegala elefonta iz menažarije, ke sa ja tlela zraun pustaul!«

»Kua? Elefont iz menažarije! Ta je izanska biga! Tok res nisa moj kojni ratal elefonti? Marš vn! Usi vn!« začeu je razsajat gespud Turk in kar ud jeze se je penu, ke je vidu, de je vs negau vesele iz elefontem fuč. In perjeu je elefonta za rep in ga cefrou iz štale in ke sta pršla enkapud frej nebu, prmazu mu je gespud Turk še ene dve gorke klufute ukul ušes, de se bogmo elefonte kar ušesa zazibale. In ke je use tu srečn upravo, je pa vs scagau namest h gespude žepane steku hitr Bončari na en ferkle, de je iz nim jeza do puplaknu.

žrtvovalnost najiskrenejši zahvalo in jih prosim, da nam ostanejo še nadalje naklonjene. Društveni pevski zbor je pod spretnim vodstvom g. kateheta Čadeža dobro napredoval, tudi v cerkvenem petju nismo zaostali. Vodi to petje g. Černič. Članice so se pridno udeleževale tudi drugih društvenih kurzov.

Vpeljano imamo tudi »Čebelico«, ki daje članicam priliko si pri majhnih tedenskih doneskih prihraniti večje svote.

Storili smo, kar smo mogli, da smo ohranili društvu ugled, da pa vsem nismo ustregli, to vemo; posebno pri kakih prireditvah nismo mogli vsem ustreči, pa temu ni odbor krivi, krivi so nezadostni prostori. Da pa kljub tem zaprekam vendarle napredujemo, je dokaz, da je v pretečenem letu pristopilo 151 novih članic, tako da sedaj ženski oddelek šteje 454 rednih, 34 podpornih in 2 ustanov. članice. Ženstvo spoznava kolikih koristi se lahko poslužuje za malo članarino 1 K 20 vin. na leto. In poleg teh ugodnosti umrle družstvenice in družstvenike še z zastavo in društvenim vencem spremimo k zadnjemu počitku.

Minulo leto je priredilo društvo tri zabavne večere. Dne 19. prosinca je praznoval ženski oddelek svojo obletnico s sv. mašo, cerkvenim govorom in skupnim obhajilom družstvenic. Zvečer pa se je uprizoril igrokaz »Ljudmila«. Na tem zabavnem večeru je pozdravila gospa predsednica Marija Manfredo došle goste ter jim slikala društveno življenje, nato je govoril g. dr. Janežič. Potem se je vrstilo petje ter deklamacije in naposled tombola. Drugi zabavni večer se je vršil dne 1. sušca z govorom g. dr. Jeršeta, petjem, deklamacijami, prizorom »Krošnjarija«, šaloigri »Časica kave« in »Izobjelna stava«. Tretji zabavni večer pa je bil dne 22. listopada z jubilejno slavnostjo cesarja in papeža. Na tej slavnosti je govoril gosp. župnik Kalan o življenju in neutrudljivem delovanju obeh jubilarov; nato je sledilo petje in deklamacije ter tragična igra »Kakor se posojuje, tako se vračuje« in tombola.

Članice so se udeležile, kakor vedno, tako tudi lansko leto procesije na Rakovniku dne 24. velikega travna in pa procesije na dan sv. Rešnjega Telesa. Nadalje so se udeležile tudi slavnostnega spreveda na Dunaju v narodnih nošah dne 12. rožnika, istotako so tudi sodelovale pri sprevedu, ki ga je priredilo dne 13. kimovca pevsko društvo »Ljubljana«. Skupno z moškim oddelkom smo se udeležile izleta v Mekine, na Vrhniko in v Škofjo Loko. Same pa smo napravile izlet na Rožnik. Tudi minulo leto je sprejelo društvo svoje umrle članice z zastavo in vencem k večnemu počitku. Tako družico zastave Marjanico Pollakovo, nadalje članico Šterk, Bukavšek in Lipoglavšek.

Ženski odsek je imel dohodkov 856 K 95 vin, stroškov pa 872 K 70 vin, v hranilnici pa ima odsek 1100 K.

Poročilo knjižničarja.

(Poročal Franc Kos.)

V preteklem letu se je izposodilo 1543 knjig. Knjižnica šteje sedaj 1862 knjig.

Elefant pa, al kokr ga je gerspud Turk tetuliru: žanska biga, ke ni biu take behondlenge navajen, s je tu tku k src gnou, de je žalasten pubesu ušesa in stavu prgmah, kokr de b biu našopan. Gerspude mežnaridirehtari se je pa tu frdohtn zdel, zatu je puslou hitr pu gerspud fihorcta dr. Ribnkarja, de b mu kašne renije zapisu in ga spet scajtu. Gerspud dohtar Ribnkar je res prletu kar u en sap in ga začou mazat iz use sorte žaubam pu vamp in ukul ušes, tam ke se mu je ud gerspud Turkuve klufute en šrumf poznou, pa vse zastojn. Ceu dan in cela nuč je biu pr elefonte in ga šlatu za žila in mu utekvou pud repist inštrement, ke pukaže, če ga kuj uručina kuha, pa majau je iz glava, de na u nč iz elefontam, dokler ni tud elefont iz glava pumajau, se prekucnu pu tleh in biu hin.

Tu morm rečt, de s je dau gerspud dr. Ribnkar usa muja; če mu pa ni ratal, de b elefonta spet h seb spravu, pa na more on pumagat. Usega tega je uržah gerspud Turk in gerspud Turk nej nos zdej elefonta na soj vest, kokr morm nost jest na soj vest gerspuda Plantana, ke sm uržah, de je spregu tku hitr iz mestna hranilna in pa gerspud Vidmarjuve parazole, ke sm lubadarja iz Rožnpoha pregnou.

Kokr sm pa glih kar slišu, se pa gerspud Vidmar na pesti kar tku iz lepa udgnat, ampak ke se je lubadar na Rožnpobe punasreču, je pa puslou u Šternalet ena žouna nad kustajne, de lubadarje iše. Kuku se u žoun u Šternalet iz lubadarjam vn stekl, u pa pr en druh prložnost puvedu.

Bultatu Pepe iz Kudeluga.

lansko leto jih je pa štela 1597, torej jih je sedaj 265 več kakor lani. Izmed novih knjig jih je nekaj darovalo uredništvo »Slovenca«, nadalje gospod kanonik Kajdiž (šest lepo vezanih »Dom in Svetov«), potem gospod Foerster volike in lepe ilustrirane češke knjige, nekaj knjig pa tudi drugi dobrotniki, kakor Srečko Magolič, č. g. Steržaj itd. Ostale knjige je pa »Zveza« sama kupila ali pa zamenjala za take knjige, katere člani niso čitali. Zdaj ima knjižnica skoraj vse leposlovne in povestne knjige, kar jih je v slovenskem jeziku in ki so na krščanski podlagi pisane. Za druge knjige ni prostora v naši knjižnici, kajti boljše je, da ni knjižnice, kakor da bi s slabimi knjigami slabo vplivali. Konečno izrekam zahvalo vsem darovalcem knjig in prosim še za nadaljno naklonjenost naši knjižnici.

Socialni kurz S. K. S. Z.

(Poročal deželni odbornik prof. Ev. Jarc.)

Vodstvo socialnega kurza je prevzel za zimsko sezono 1908/09 profesor Evgen Jarc. Kurz se je organiziral tako, da je vsak četrtek zvečer najprej predavanje, potem pa diskuzija, ki se je ozirala doslej zlasti na razmere med ljubljanskim delavstvom. Večere vodi predsednik, zapisnik pa tajnik, ki se volita vsak večer na novo izmed navzočih moških in ženskih. Da se razprava vrši v redu, za to je skrbjeno s posebnim poslovnikom. Doslej so bili na vrsti sledeči predmeti:

1. Sestava človeške družbe z ozirom na različne stanove.
2. Razvoj kapitalizma v zvezi z razvojem velike industrije.
3. Postanek in bistvo socialnega vprašanja.
4. Osnovna načela marksizma.
5. Notranje hibe marksizma.
6. Občinski socializem in socialne naloge občin.
7. Stanovanjsko vprašanje.
8. Delavska higijena (poročal dr. Dolšak).
9. Kapitalizem in krščanstvo.
10. Anarhizem in revolucionarni socializem.
11. Materializem in socialna demokracija (poročal prof. Verbič).
12. Delavstvo v Ameriki in na Angleškem in socializem.
13. Razvoj socialne demokracije v Nemčiji in Avstriji.
14. Strokovna društva.
15. Štrajk.
16. Delodajalec in delavec.
17. Delavec kot konsument.
18. Industrialno delavstvo in kmečki stan.

Večeri so primerno dobro obiskani, največje število poslušalcev je bilo 100, najmanjše 15, povprek pa znaša 30—35 oseb obojega spola in različnih stanov, ponajveč pa delavstva.

O Veliki noči priredi S. K. S. Z. socialni tečaj na najširši podlagi za voditelje društev.

Končno želi poročevalec drugo izdajo dr. Krekovega socializma. Dr. Krek obljublja, da bo v tem oziru storil, kar je v njegovih močeh.

Ruščina, poljščina, angleščina.

(Poročal dr. L. Lenard.)

Dr. Leopold Lenard poroča v svojih kurzih po eno uro na teden za vsak predmet. S poljščino je zadovoljen. Obisk in uspehi so nadnormalni. Upisalo se je 27 učenk in učencev, pozneje jih je prišlo še nekaj, par jih je izostalo. Tečaj obiskuje povprečno 20, izpod 17 nikdar. Uspeh je precejšen. Eden izmed učencev je že prevedel iz poljščine novelo, ki je šla že v tisk. Učenci znajo brati in razumejo, kar berejo.

Slabše je pri angleščini in ruščini. Pri poslednji se ni izplačalo poučevati, tako neznamenit je bil obisk. Pri angleščini se jih je vpisalo začetkoma 40, a jih je bilo vedno manj. Vzrok slabega obiskovanja nahaja v neprimernih prostorih. Sedaj, ko se tečaji vršes v trgovski šoli, je v tem oziru boljše in bo se ves pouk reorganizoval. Za poljščino in angleščino sta zdaj po dva tečaja, vsak eno uro na teden: prvi kurz za začetnike, drugi služi čitanju in konverzaciji. Pri angleščini se je marsikdo ustrašil težke izgovorjave. Druga težava je bila pri nabavi knjig, ki si jih morajo učenci sami kupovati. Poljsko slovnico se je dobilo za 20 v. Zdaj je napisana tudi angleška slovnica, ki se da v kratkem v tisk. Založilo se bo tudi slovensko-rusko slovnico, ker je Hostnikova neprimerna. Potrebno bi bilo, da bi vsak učenec plačal majhno upisnino, da s početka ne zavzamejo mest taki, ki ne mislijo resno z učenjem, dočim se mora druge, ki bi marljivo obiskovali tečaje, odkloniti. Dobro bi bilo tudi, če bi se na-

bralo zaklad, iz katerega bi se nabavljale knjige, ki bi jih revnejšim učencem posojevali za ves tečaj.

Italijanščina.

(Poročal dr. Koren.)

Společka se je vpisalo čez 100 učencev. Na željo dr. Opeke sta si delo razdelila ter poučujeta v dveh oddelkih približno s po 30 učenci. Poročevalec je za prvi oddelek uvedel dve uri na teden in rabi Sauerjevo nemško učno knjigo, v kateri so doslej obdelali 22 lekcij in rešili 60 nalog. Od zdaj zanaprej naj bi začetniki rabili Valentičev »Navod« po 40 vin. Drugi oddelek bi obdelal vso slovnico, eventualni tretji tečaj naj bi bil posvečen praktičnim razgovorom.

Petje.

(Poročal 4. Čadež.)

Plodonosno je bilo petletno delovanje, ki je izobrazilo lepo število pevcev in pevk, ki so se pa razpršili na vse strani. Letos je bilo udeležencev približno 30 izpočetka, sedaj manj. Krivi so prostori — potreben je lasten dom — zaposlenost drugod itd. V prihodnje bi trebalo dva kurza: novince bi se poučevalo v teoriji, v drugem tečaju pa zborovo petje.

Knjigovodstvo.

(Poročal I. Podlesnik.)

Tečaj obiskuje 32 učenk in učencev, več učenk. Želi, da bi se delovanje S. K. S. Z. izpopolnilo še z drugimi vedami iz trgovske znanosti, ki izpopolnjujejo knjigovodstvo. Tudi on želi, naj bi se uvedla upisnina, da ne bo treba odklanjati početkom tečajev takih, ki ne dobe prostora, pa bi morda vztrajali ves tečaj. Zadovoljen je z obiskom in misli, da bo tudi kaj uspehov.

Telovadstvo.

(Poročal I. Podlesnik.)

Mladeniška organizacija šteje že 53 telovadnih odsekov. Posebej poroča o ljubljanskem telovadnem odseku, ki se vedno zaveda, da stoji v okviru K. S. Z. Notranje delo je vzorno, kar pričajo zapisniki: člani telovadnega odseka, zlasti vateljski zbor, pa vodijo tudi vso organizatorično in tehnično delo vseh odsekov po deželi. Odsek res nima mnogo članov, nad 20, toda vodi telovadbo dijakov, starejših telovadcev, naraščaja (2 oddelka) in ženski, tudi dva oddelka. Da ni več članov, so krive razmere v telovadnici, ki je bila ves predpust v neredu, oddana za razne priredbe in garderobo. Izvrševati stroge discipline ni bilo mogoče. Ta nedostatek vpije za lastnim domom. Drugi vzrok slabe udeležbe je okolnost, da so voditelji vpreženi na deželi, člani pa v dramatični šoli, v pevskem odseku itd. Želi več discipline, več smisla za resno, sistematično delo. Kritikanom pa kliče, naj pogledajo tudi aktiva ljubljanskega telovadnega odseka, ne samo pasiva!

Predsednik dr. Krek dodaja poročilu, da je telovadni odsek priredil v Ljubljani tudi telovadni kurz, ki je oživil že obstoječe telovadne odseke po deželi. Sikofantov, kakor so jim Orki pravili, po naše »figožvekovcev« ali bolje »figočikovcev« ne treba jemati preveč tragično. To so majhni ljudje, ki ne gledajo ne naprej, ne nazaj. Njihove misli vse njihovo razsojanje se ozira samo na posamezne momente. Sebe presojajo samo po pohvalnih momentih; slabega na sebi ne vidijo nič, ne svoje lenobe, ne zaprtih možničkov, ne svoje neumnosti. Ničesar ne vidijo, kar nim manjka, ampak samo to, kar je do brega na njih. Na drugih pa vidijo samo neugodne momente. To je krivica, ki se ne bo nikdar s sveta spravila. Tolažiti se moramo s Sv. Tomažem, ki piše, da kdor koga sodi, mora, da bo njegova sodba vredna upoštevanja, dokazati, da je sam razsoden človek — mora biti izkazan kot inteligenten, razumen človek. Nič ne velja, če me hvali šema; ravno tako pa se me prime graja le od takega, ki je bolj razumen ali vsaj toliko kot jaz. Ne bodimo torej vspricho take graje preveč občutljivi in želimo: Bog daj vsem norcem pamet!

Dramatična šola.

(Poročal Zdravko Urbančič.)

V »Dramatično šolo« vpisalo se je 50 gojencev in sicer 20 dam in 30 gospodov. Izmed teh pa je šolo obiskovalo povprečno 20 gojencev. Teoretično poučevalo se je doslej pet ali šest večerov, objednem pa so se vršili tudi nastopi gojencev z deklamacijami in prizori iz različnih iger. Potem pa so se razdelile vloge nekaterih enodeljanskih iger iz »Slovenske Talije«, katere se bodo najbrže meseca majnika uprizorile na odru deželnega gledališča. Gojenci pa so mej tem trikrat nastopili na odru v »Zvezini« dvorani o priliki zabav-

nih večerov, ki jih je priredila ženska »Zveza«.

Med gojenci je nekaj dobrih moči, ki se bodo sčasoma dale uspešno porabiti tudi pri večjih igrah v daljših vlogah. Veliko se je doseglo s tem, da nam je slavni deželni odbor dal na razpolago deželno gledališče. In že 18. aprila t. l. se bomo poslužili te ugodnosti s tem, da bomo tam igrali »Revčka Andrejčka«. Da pa se ta debut kar najbolj posreči, naprosili smo nekaj bivših igralcev slovenskega gledališča in naprosili bomo tudi nekaj priznanih dobrih moči društva »Katoliških rokodelskih pomočnikov«, da nam pomagajo. Seveda bodo igrali tudi gojenci, ki so se dosedaj izkazali sposobnim. S tem pa nikakor ni rečeno, da so le ti gojenci sposobni, ki bodo sodelovali pri »Revčku Andrejčku«. Dosti jih je še drugih, za katere pa deloma ni več vlog, deloma pa še niso imeli prilike, da bi mogli pokazati svojo zmožnost. Glavni vzrok, da te preskušnje dosedaj še ni bilo mogoče zaključiti, bilo je pomanjkanje odra in v drugi vrsti pripravnega repertoarja, to se pravi, primeren iger. Oder smo sedaj dobili, treba skrbeti še za primerne igre. »Slovenska Talija« vsebuje sicer precej iger, malo pa je takih, ki bi ustrezale našim razmeram; deloma so zastarele, deloma previsoke, deloma za naše občinstvo nezanimive. Gospodje pisatelji naj bi to vpoštevali!

Ce še omenim, da šteje knjižnica dramatične šole K. S. Z. vse zvezke »Slovenske Talije«, ki jih imam jaz v oskrbi, končam z zatrdilom, da hočem stvari še zanaprej po skromnih močeh služiti z največjim veseljem.

Stenografija.

(Poročal Fr. Klemenčič.)

Urednik Klemenčič poroča o svojih dveh stenografskih tečajih, da je število vpisancev znatno padlo. V prvem tečaju za začetnike je okoli 45, večinoma učenk, v drugem okrog 15. Razlogi slabega obiska so bili: sprva neprimerni prostori, zlasti pa pomanjkanje učnih knjig. Prof. Novakove stenografije I. dela ni več dobiti. Knjige pa so tudi za naš namen preobširne. Trebalo bi, da se izda priročna, kratka knjiga o slovenski stenografiji. Kar jih je zvestih ostalo, obiskujejo ure redno, uspehi so lepi. Par udeleženk, ki pa niso bile novinke, je že dobilo službe, več drugih dobro izvežbanih stenografinj in stenografov je na razpolago. Želeti bi bilo več ur na teden.

Volitev odbora.

Pri nadomestni volitvi odbora so bili izvoljeni soglasno: dr. Krek, Sedmak, prof. Evgen Jarc, J. Traven, Kos, Podlesnik ter pomožni odbor: dr. Jerše, dr. Pegan, dr. Rožič, Moškerc, Volta, Černič, urednik Klemenčič, gospa Klemenčič, Gorup, Svetek, dr. Zajec, Kregar, Jož. Gostinčar, Srebot, Al. Kocmur, prof. Remec, Janez Kalan, dr. Koren, dr. Lénard, ravnatelj Rašica, Urbančič, Himmelreich, Metod Pegan, Sunčič.

Moški odbor je sestavljen tako-le: predsednik dr. Jan. Ev. Krek, podpredsednika Luka Smolnikar in prof. Ev. Jarc, tajnika: za deželo J. Treven, za Ljubljano Ivan Štefe, blagajnik J. Sedmak, knjižničar, Kos.

V ženski odbor so bile izvoljene: Manfreda Marija, predsednica, Križaj Matilda, podpredsednica, Vider Pavla, tajnica, Jakopič Ana, blagajničarka, Černič Katarina, Jakopič Katarina, Zakrajšek Ivana, Švajcar Ivana, Ložar Helena, Juvan Apolonija, Sadar Margareta, Štrus Marija, Urečko Ivana, Kurnik Marija, Tome Marija, Kovač Marija.

Predlogi predsednikov.

Dr. Krek predlaga naj se sestavi seznam vseh izvežbanih stenografinj in stenografov, da se bo v slučaju potrebe nanje oziralo. Nadalje naj bi se priredil v Ljubljani dramatičen kurz za voditelje društev po deželi. Kurz bi moral seveda imeti oder na razpolago, vodil bi ga gosp. Urbančič. V prihodnje naj se uvede tudi pouk v pisanju na stroj. Zadruga zveza dá stroje na razpolago.

Šentpetersko prosvetno društvo.

Deželni odbornik dr. VI. Pegan opozarja na važnost podobnega delovanja, kakor ga vrši K. S. Z. v mestu, tudi ob periferiji mesta ter poroča o prenovljenem šentpeterskem prosvetnem društvu, ki šteje že 130 članov, in vabi na prihodnje predavanje v tem društvu.

Odborniki z dežele.

Župnik Kalan želi, da bi se izvolilo tudi nekaj odbornikov z dežele v osrednji odbor. Sklene se, da imajo odborniki izobraževalnih društev in udje pristop k sejam. Urednik Moškerc predlaga, da se take organizacijske seje vrše vsak mesec enkrat.

Vabilo S. K. S. Z.

Dr. Pegan izjavlja, da je pri S. K. S. Z. še premalo ljubljanskih somišljenikov ter poziva, da vsi pristopijo. Kdor ne pristopi, naj se ga ne smatra za somišljenika in naj se proti njemu izvajajo posledice.

Prihodnja letna skupščina »Slovenskih krščansko-socialnih zvez«.

Iv. Štefe predlaga, naj se letošnja letna skupščina »Slovenskih krščansko-socialnih zvez« vrši na Koroškem in sicer v St. Jakobu v Rožu. Iz St. Jakoba je že prišlo navdušeno pritrdilo. Predlog je bil soglasno z velikim navdušenjem sprejet.

Dan obmejnih Slovencev.

Soglasno je bil sprejet tudi predlog Iv. Štefeta, naj slovenska krščansko-soc. organizacija priredi vsako leto po celi domovini dan obmejnih Slovencev ter naj takrat vsa naša društva prirede priredbe na korist obmejnih Slovencev, vsi naši zavodi naj takrat darujejo v ta namen, vsi naši zastopi naj se takrat oglašajo, s takim dnevom lahko znatno pomagamo marsikateri slovenski postojanki ob meji. Ker je St. Ilj na Štajerskem letos v največji nevarnosti, bodi letos naš dan obmejnih Slovencev Šentiljski dan.

Predsednik dr. Krek je nato zaključil občni zbor, zahvaljujoč se vsem, ki so se trudili pri izobraževalnem delu S. K. S. Z. Občni zbor je trajal skoro tri ure.

Tu začetno delo »Slovenske kršč.-socialne zveze« nujno poziva vse dobro-misleče Slovenke in Slovence, da postanejo podporniki »Slovenske krščansko-socialne zveze«! Živeli torej novi sodelavci!

Boj za slovensko vseučilišče.

se imenuje knjižica, ki jo izda prihodnji teden »Slovenska dijaška zveza«. Sredi tedna se že začne razpošiljati. Ker je brošura pisana kolikor mogoče poljudno in vsakemu razumljivo, bodo gotovo z veseljem segali po njej zlasti člani naše organizacije, tembolj, ker je tudi cena brošure, ki bo obsegala okoli 48 strani, navedena malenkostna. Posamezen izvod stane namreč samo 30 h, a če se naroči vsaj deset izvodov skupaj, stane izvod le 20 h. Naj se torej začne po vseh društvi-takoj agitacija, da naroče vsi brošuro in se ideja slovenskega vseučilišča, ki je danes marsikomu še nejasna in v marsičem neprijazna, zanese med vse naše ljudstvo. V prvem delu slika pisatelj tristoletni boj za slovensko vseučilišče: trikrat smo že imeli svoje vseučilišče in trikrat smo ga zopet izgubili. V drugem delu obravnava pisatelj koristi, ki bi jih imelo naše dijaštvo in slovensko ljudstvo od slovenskega vseučilišča v Ljubljani in zavrača razne pomisleke in očitke nasprotnikov slovenskega vseučilišča. Gotovo najlepše mesto v brošuri pa je, ko obravnava načelno vprašanje bogoslovne fakultete. Jako dobro bo služil tudi formular, ki je priložen brošuri za petičijo slovenskega vseučilišča, našim občinskim odborom, kmečkim zvezam in društvom sploh. — Prepričani smo, da bo brošuro vsakdo z veseljem in zanimanjem čital, zato pa naj tudi vsakdo seže po njej! Z ozirom na malenkostno ceno se preplačila hvaležno sprejemajo. — Naroča se pri »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Tedenski pregled.

Državni zbor je začel delovati. Koj v prvih dneh je dobil pravosodni minister dr. Hochenburger nezaupnico. Najvažnejši predlog je bil dr. Šusteršičev, ki ga je cela zbornica, razven treh mož, sprejela. Stvar je ta-le: Mažari hočejo Bosno in Hercegovino dobiti za-se. Ustanovili so agrarno banko, s katero hočejo zaslužiti vse kmete in tako napeljati vodo na svoj mlin. Burian oziroma vlada je pa tako neprevidna, da gre Mažarom pri tem na roko in hoče dati ti banki posebne pravice. To bi bilo za Avstrijo silno škodljivo in zato je dr. Šusteršič nujno predlagal, da naj naša polovica nastopi in pove svoje misli in naj varuje svoje pravice. »Slovan-ska jednota« je s tem nastopom dr. Šusteršiča veliko pridobila in potegnila vso zbornico za seboj. — Za podpredsednika zbornice je izvoljen dr. Laginja. Predsednik je dr. Pattai.

Na Balkanu je položaj zopet poslabšan. Naša država bo podala Srbiji ultimatum da izjavi ali hoče pogajanje ali voj-sko. Položaj bo poostrižilo, ker dela Rusija na to, naj dā Turčija Srbom Sandžak (Novi Pazar), za kar dobi en milijon funtov šterlingov. To utegne postati usodno. Avstrija je postala nezaupna.

Sveti oče je izdal bulo, ki odpravlja vsako vetopravico svetnih oblasti pri volitvi prihodnjega papeža in kardinalom pod kaznijo izobčenja prepoveduje pri konklavu ozirati se na želje kake svetne oblasti.

Godovi prihodnjega tedna.

14. marca: Nedelja, tretja postna, Matilda, Pavlina.

15. marca: Ponedeljek; Longin, Kle-men Hofbauer.

16. marca: Torek; Hilarij in Tanjan, Heribert.

17. marca: Sreda; Patucij, Jedert.

18. četrtek: Četrtek; Ciril jeruzal., Edvard.

19. marca: Petek; Jožef, ženin Dev. Mar.

20. marca: Sobota; Feliks, Evgenij

Južna družablagajniških vlomilcev pred sodiščem

Z a d e r, 10. marca 1909.

Obtožba dolži obtožence, da so vlomili v noči od 17. na 18. grudnia v Ljubljani v blagajno trgovca Ivana Jebačina ter odnesli 8100 K; to dejanje izvršila sta Fran Koren in Jakob Jedrejčič. Nadalje jih dolži vloma pri stavbeniku Girolamu Mazzoniju v Zadru dne 28. marca 1908. ter pravi, da sta dejanje izvršila Karol Koren in Jakob Jedrejčič. Luigi Kavčič jima je pa pomagal na ta način, da je orodje, s čemer sta ta dva vlomila, poskril. Ker je vlom v Ljubljani itak že poznan, bomo samo nekaj podrobnosti zadrškega vloma navedli, da bodo naši čitatelji natančno informovani. Stavbenik Girolamo Mazzoni zgradil je leta 1907. in 1908. žensko vzgojevališče »San Demetrio« ter bi bil moral potegniti 27. marca v zadrskem namestništvu 12.000 K. Ker pa referenta ni bilo navzočega, denarja ni dobil. V noči vlomila sta Karol Koren in Jakob Jedrejčič na sličen način, kakor v Ljubljani, kontor Mazzonija in blagajno. Ker sta pa le-to preizkušeno navrtala, — mojstra Frana Korena, ki je takrat že sedel v zaporu na Dunaju, ni bilo zraven — nista prišla do tresorja, kjer je bilo 7.000 kron shranjenih. Odšla sta tedaj brez plena, ker nista imela več časa še tresor navrtati. Zadrška oblast ju je kmalu izsledila ter aretovala. Prijet je bil tudi Kavčič in pa mehanik Josip Arzan. Slednjega so pa, ker se je izkazalo, da je nedolžen, izpustili. Tudi Kavčič ni v zaporu.

Ko je bila obširna obtožba prečitana, začel je predsednik z zasliševanjem obtožencev. Takoj se je vzdignil dr. Ljubič, zagovornik Frana Korena ter predlagal, naj se preišče duševno stanje njegovega klienta, kojega imenuje »un fanciullo di 28 anni« (otroka 28. let!); a sodni dvor je predlog zavrnil. Fran Koren tajni udeležbo pri vladu v Jebačinovo blagajno in pravi, da so bili v onem zavitku, kojega je leta 1907. v Ljubljano prinesel, ne kakor obtožba trdi, vlomilno orodje, marveč »volilni agitacijski listi«. (Splošen smeh.) Pravi, da je bil v kritičnem času pač v Ljubljani, a samo dve uri na kolodvoru, ko se je peljal na Dunaj. Jakob Jedrejčič, zaslišan, pravi da je le žrtev Korena. Prišel je Karola Korena iz Reke obiskat in se seznanil z nekim, po imenu mu neznanim človekom, ki je predlagal vlom pri Mazzoniju; v Ljubljani ga ni bilo in se ni vlomila pri Jebačinu udeležil. Karol Koren priznava, da se je vloma v Zadru udeležil, a le na ta način, da je zunaj na straži stal, med tem ko sta bila Jedrejčič in neki neznanec v kontorju. Četrty obtoženec Luigi Kavčič ki je bil tri mesece v preiskovalnem zaporu in bil potem izpuščen, pravi, da je s Karlom Korenom na parniku »Gö-döllö« delal in srečal je tega po vladu v Zadru, ki mu je neko orodje izročil, da ga shrani; mislil je, da je to tkalno orodje.

Nato se je vlomilno orodje kazalo porotnikom in izvedenca Benzonu in Millichu sta jih le tem razlagala; pravita, da ono v Ljubljani najdeno orodje in ono v Zadru je popolnoma slično.

Začelo se je po tem dokazovanje in zasliševanje prič. Julij Schmidt, hišnik in njegova žena Bettī, oba z Dunaja, pravita, da poznata dobro Frana Korena in Jakoba Jedrejčiča; občevala sta večkrat z njima na Dunaju ter ju je Franc Koren peljal celo v etablissement »Ronacher«.

Ana Jarolin, vdova z Dunaja, spozna tudi oba ter pravi, da sta pri njej Franzensbrückenstraße 13 stanovala. Spozna zadrsko orodje kot ono, kojega je po naročilu Korenovem v Trstu na očeta poslala.

Leopold Dundler, agent z Dunaja, nahaja se sedaj kot jetnik pri dunajskem deželnem sodišču in je bil pripeljan k obravnavi v Zader. Pravi, da sta bila svoj čas s Franom Korenom skupaj v ječi na Dunaju, kjer mu je le-ta pripovedoval, koliko vlovov v Trstu in Ljubljani je izvršil in da je 18.000 K v Trstu zakopal. Tu se je zgodil mučen in buren prizor. Naenkrat skoči Fran Koren kvišku in se vrže na pričo Dundler, hoteč ga udariti in psujoč ga. A herkulični hrvatski orožnik, ki je zraven njega sedel, potegnil ga je nazaj ter ga, skoraj v zraku noseč, odvedel v zapor. Tudi Karel Koren začel je na pričo

vpiti, tako, da mu je predsednik zagrozil, da se tudi njega v zapor odvede, na kar je odnehal. Ta burni prizor je porotnike in poslušalce zelo pretresel in obravnava se je nadaljevala nekaj časa v odsotnosti Frana Korena.

Nato je bil zaslišan c. kr. vladni svetnik in načelnik dunajskega varnostnega urada Moric Stuckart, za njim pa njegov policijski komisar dr. Wahl. Poročala sta, kako je Koren na Dunaju izvršil uboj in bil obsojen, kako se je poizvedovalo o njem, kako se je dognalo, da je vlomilno orodje bilo v Trst odposlano, kako se je izvedelo za Dundler-ja in Jedrejčiča ter dajala podrobnosti porotnikom o vseh fazah postopanja. Bila sta tudi konfrontirana s pričo Dundlerjem. Porotniki so večkrat pritrdjevali s kimanjem glav.

Za njima je prišel na vrsto načelnik ljubljanske policije svetnik Lauter, kate-rega se je več kot dve uri zaslišavalo. Podal je vse že znane podrobnosti vloma v Ljubljani ter poročal o načinu poizvedovanja, o krajevnem ogledu pri Jebačinu, o poizvedbah v Trstu, o zaslišavanju Frana Korena v kaznilnici v Steinu ob Dunavu in o končnem uspehu. Prečitali so se tudi njegovi razni spisi na ljubljansko, odnosno zadrsko sodišče, v italijanskem in hrvatskem prevodu. Tudi njega je Fran Koren napadel s psovko, da »so njegove neumnosti na tem krive, da on (Koren) tu sedi,« a predsednik Salvi ga je ostro karal zaradi teh besedi in tudi njegov lastni zagovornik dr. Ljubič ga je posvaril. Izpovedba priče, da mu je Koren v Steinu rekel, da pričakuje, da se ga bo de zaradi Ljubljane gotovo obsodilo, napravila je vtis na porotnike.

Po svetniku Lauterju prišle so ostale priče iz Ljubljane na vrsto in sicer Ivan Jebačin, njegov bivši vajenec Ivan Gorotek ter izkuhar Fran Meze, Sv. Petra cesta št. 56. G. Jebačin je izjavil, da se mu je škoda povrnila po zavarovalni družbi »Foncière«, katera se je obravnave kot zasebna stranka udeležila po zastopniku dr. Luigi Zilliotto in da ne pozna nobenega izmed obtožencev. Izkuhar Meze je pa odločno izjavil, da Frana Korena dobro pozna, da je bil v kritičnem času pri njem in mu je velik zavoj izročil s prošnjo, naj ga shrani. Koren, s pričo konfrontiran, pravi, da se je to vršilo leta 1906. in ne leta 1907. Tudi ta odločna izjava Meze-tova je napravila na porotnike vtis.

Obravnava se zelo vleče ker je treba razne priče s pomočjo tolmačev zaslišati. Danes pride znani tržaški policijski nad-zornik Titz na vrsto, ki je poizvedbe v Trstu izvršil in gostilničar Bulič, ki se je v družbi starega Korena s parnikom »Graf Wurmbbrand« v Zader peljal ter videl zavoj, v katerem je le-ta orodje Karolu Korenu nesel. Kočno pridejo še priče zadrškega vloma na vrsto.

V soboto bode menda razprava končana.

Dvorana je nabito polna občinstva, ki sledi pazljivo podrobnostim; vidi se tudi mnogo dam in častnikov. Da soproge ude-leženih odvetnikov ne manjkajo, je umevno. Hrvatski porotniki v narodnih nošah vzbujajo v dvorani pozornost. Govori se, da v Zadru že dolgo niso imeli tako presenetljive obravnave, ki bi bila imela toliko burnih medprizorov. Vse je radovedno na izid. Pri tem je pripomniti, da so branitelji, dasi neplačani, marveč ex offo-zagovorniki zelo temeperamentni ter se osobito dr. Ljubič zavzema za svojega klienta Frana Korena.

Zlat rudnik za vsakega gostilničarja, kavarnarja in lastnika so naši novi

Piano Orchestrioni z godbo na lok, zvoncem, mandolino, Xylophonom

s težo, ki se za-morejo postaviti povsod! Kraska godba in strokov-njaska izvržba jamčita za gotov dobiček. Elek-trično-pneuma-tični Orchestrioni učinkom. — Elek-trični glasovirji z mandolino, Xylophonom in god-bo na lok. Govorila z zvokim odnoveom za go-stilničarje in za-sebnike. Znamka Tion-Tion.

ceniki brezplačno in poštino pristo-1. oddelka-anja.

Tovarna Internacional. Piano-Orkestrov F. MACHINEK in sinovi
DUNAJ XVII. S. Orliebgasse Nr. 5.
Vzorna zaloga v Ljubljani
Josip Droil, Sodnijske ulice 8

Serravallo vo

železnato Kina-Vino

Higijena razstava na Dunaju 1906:
Državno odlikovanje in častni dijamant kolajni.

Povzroča voljo do jedi, okrepča živce, poboljša kri in je rekonvalescentom in malokrvnim zelo pri-poročeno od zdravniških avtoritet.

Izborni okus.
Večkrat odlikovano.
Nad 6000 zdravniških spriceval.

J. SERRAVALLO, c. in kr. dvorni dobavitelj
TRST-Barkovlje.

Proti katarom

sopilnih organ v, pri nahodu, hri-pavosti in vratnih oteklinah zdra-niško priporočana je 88 12 II.

MATTONI
GIESSHÜBLER
alkalična kislina

katera se z vsp-hom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.
Ta mineralna pijačica osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v taeih slučajih posebno dobro obnese.

Izvirke: Giesshübl Sauerbrunn, želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varth.
Prospekti zastopni in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih ap-tekerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihani Kastner-ju in Peter Lassniku, Ljubljana 14 62-49

SINGER **SINGER**

stroje dobite le v naših trgovinah. 402 24-2

Singer Co. akc. družba za šiv. stroje.
Novomesto, Veliki trg 88.

OVES
„Willkomm“.

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zrašte visoko in daje prav dobre slamo za krmo, na njej pa se ne vleče. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 10 kg za eno oralo. Podpisano oskrbništvo pošilja 25 kg za 9 K, 50 kg za 17 K, 100 kg za 32 K z vrečo vred. Vzorci po 5 kg a pošto franco proti 3 K 20 vinarjev preplačila.

Oskrbništvo graščine Golič
482 pri Konjicah, Štajersko. 6-1

Puške!

Lancaster od K 26—, Flobert-puške od K 8-50, pištole od K 2—, samokresi od K 5—.

Popravila ceno. — Ilustrovani ceniki franko.

F. DUŠEK v Opečno štev. 77
1631 Česko. 32

Edini ugoden nakup!
!ostankov!

40 metrov cefira, barhenta, flanele, volnine itd. lepo zbranih, v kosih 1—8 metrov pošilja franco po povzetju za 18 kron slovitno znana 509 izvozna trvdka 52—1

V. J. Havliček a bratr
v Poděbradích, Česko.

Naročite takoj! — Priporočilo! Velec. gos-pod V. J. Havliček a bratr, Poděbrady. Za-delo pošilja atem sem sprejel z veseljem in se mi je zelo dopadla. Prosim, pošljite mi še 40 metrov ostankov a ...

Spoštovanem V. V. Neustya, Uhry, 16. II.

Proces proti Srbom v Zagrebu.

Deveti dan razprave nastopi brat okrožnega pristava obtoženca Adama Pribečevića Valerian Pribečević, profesor bogoslovja na pravoslavni bogoslovnici v Karlovcih. Zanimiva oseba kakor brat. Zelo samozavesten, je videti energičnejši kakor Adam. Kakor se je Adam označil za tip modernega človeka, tako je Valerian tip modernega pravoslavnega teologa, ki je študiral v Berlinu in na Lipskem. Pred sodniki izjavi, da mu je srbska samostalna stranka prekernakalna, ker je on za popolno versko svobodo in svobodo vesti ter za ločitev cerkve od države. Gotovih dejstev se od njega ravnotako kakor od brata ne izve, ker na vsa vprašanja, ki so v zvezi z odkritji Nastića principielno ne odgovarja. Predsednik ga opomni, da se ga po zaslišanju Nastića ne bo nič več izpraševalo, ampak se mu bo le njegova izpovedba prebrala. Vzlic temu ne odgovarja. Morda upajo obtoženci, da bo Nastić pred sodniki vse, kar je zaprisegel, prekladal ali se zapel v usodna protislovja in ga bodo razkrinkali branitelji?

Na to državni pravdnik jame navajati citate iz korespondence obtoženca s kmeti. Ta material se obtožencu v preiskavi ni bral, braniteljem je tudi neznan. Branitelji se zaradi tega tudi s sodnim dvorom in državnim pravdnikom spró, in naglašajo, da državni pravdnik tako dela, da na eni strani obtoženca iznenadi in vloví, na drugi pa sugestivno vpliva na sodnika. Sodni dvor braniteljem ni v ničemer ugodil. Toda o tem pozneje.

Državni pravdnik se spominja trditve obtoženčevih, da on s Hrvati simpatizuje in ga potem vpraša, kako je razumeti stavek, ki ga je zapisal na neki listnici, ki so jo pri njem našli:

»Dok je nama Miloša junaka,
Ne boje se Srbi od Hrvata!«

Obtoženec dolgo molči, potem pa izjavi, da ta izrek pohaja od nekega njegovega kuma, Kjurina, in da je on (obtoženec) si ta izrek zapisal kot dokument največjega fanatizma. On sam da ga ne odobrava.

Državni pravdnik nato jame brati korespondenco Adama Pribečevića s kmeti. Branitelji burno protestirajo, posebno dr. Medaković. Predsednik sodišča pravi, da je že veliko potrpeč, tako pa da ne gre dalje. Provociral bo sklep sodišča, da bi imel mir pred branitelji. Državni pravdnik očita obtožencu, da je v svojih pismih kmetom priporočal nakupiti od tujcev zemljišča, da se tako razširi.

Dušanovo carstvo do Kolpe.

Obtoženec odgovarja, da se je šlo za nakup zemljišča od švabov, ne pa od Hrvatov. Državni pravdnik replicira, da v Virginmostu ni Nemcev, da je torej obtoženec mislil na Hrvate. Obtoženec odgovarja, da je izraz »Dušanovo carstvo« bil ironičen, češ: Zemlje kupujte in gospodarsko delajte, tako se bo širilo vaše — Dušanovo carstvo. Državni pravdnik opozarja, da so se našle pri obtožencu bilježke, pisma in rižbe, iz katerih je razvidno, da je imel Hrvaško za srbsko zemljo in za mejo označil Kolpo, kakor je to zarisano tudi v srbski generalštabski karti. — Predsednik sodišča pokaže geografijo za četrti razred ljudskih šol v Srbiji, v kateri je Hrvaška in Slavonška označena za srbsko zemljo. Obtoženec označuje to za zastarela naziranja, deloma pa za malovažno, kar se pretirava. Tudi v Srbiji je nekaj šovinistov, kakor na Hrvaškem. Državni pravdnik izjavi, da je obtoženec delal po dobro premišljenem načrtu, da je zlorabljal srbske embleme v svrhu odcepljenja hrvaških dežel od monarhije, da se je o tem razpravljalo pri tajnih sejah in da vsled tega opravičeno trdi državno pravništvo, da Nastić ni nikaka glavna priča, ker je brez njega veleizdaja dokazana. S tem je državni pravdnik končal svoje izpraševanje in nastopijo

(Dalje.)

Aretacija Rauchovega prijatelja, dr. Miladinovića.

Včeraj so v neki kavarni zaprli voditelja srbske radikalne stranke dr. Miladinovića in ga odvedli v zapor. Obtožen je zveze z belgradsko vlado v svrhu revolucioniranja Hrvaške; našli so pri njem baje zelo kompromitujočo korespondenco. Bil je od preiskovalnega sodnika že zaslišan, zaprli so ga pa pozneje. Ta aretacija vzbuja silno senzacijo, ker je dr. Miladinović pri zadnjih volitvah s svojo radikalno stranko podpiral bana Raucha in je prav poseben ljubljeneč največjega Rauchovega prijatelja, nadžupana Hidegethyja.

Idrijske novice.

i Nevarnih plazov v naši okolici pretekli teden ni manjkalo. Velika neizgoda bi se bila skoraj zgodila 3. marca v Gorenji Kanomli. Ravno opoldne je sedela družina v Golijevi koči v »Repitu« pri kosilu. Kar pridrvi iz Vojkarskih hribov plaz, poruši eno steno ter odnese streho kočice. K sreči ni bilo očeta doma, ker se je stena prevrnila ravno na tisto stran, kjer je pri obedu navadno sedel oče. Če bi bil doma, danes bi ne bil več med živimi. Družini hujšega ni bilo, nego da jo je sneg zasul, a so se rešili. Škoda pa je precejšnja, ker je koča, v katero je vtaknil vse svoje imetje Goli, porušena.

i Občni zbor krščanskega gospodarskega društva je bil 28. februarja. Udeležilo se ga je mnogo članov. Tudi v preteklem letu je zadruga imenitno uspevala. Zato je sklenil občni zbor, da se razdeli članom 6% dividend. Vrh tega se pomnoži rezervni zaklad za dobrih 1500 K, tako da bo znašal že blizu toliko, kolikor znašajo vplačani deleži, to je nad 15.000 kron. Zadruga vodijo sami delavci, ker po pravilih ne sme biti drug v načelnishvu. V prodajalni strežejo tudi sama domača dekleta. Uspehi zadruge delajo res čast krščansko mislečemu delavstvu.

i Občinske volitve bodo 26. in 27. marca. Prvi dan voli III. razred, 27. marca dopoldne pa II. in popoldne I. razred.

i Dolg mestne občine idrijske znaša, kakor je razvidno iz letnega računa, 416.977 K 44 h, in sicer pri mestni hranilnici v Idriji 39.896 K 52 h, v Kranju 59.232 K 74 h, v Ljubljani 301.158 K 29 h, pri »Okrajni hranilnici« v Idriji in neporavnani računi 16.689 K 89 h. Leta 1904 so znašali dolgovi 332.073 K 30 h, torej so se pomnožili v štirih letih za 84.904 K 14 h, dasi se ni zgradila nobena posebna stavba v tem času. Samo za obresti dolgov je plačala občina lansko leto 18.663 K 24 h. Imetje mestne občine je cenjeno na 553 tisoč 270 K 73 h, naloženega denarja ima namreč občina 19.669 K 28 h, poslopja so cenjena 405.216 K, premičnine 121.301 K 21 h, aktivni zaostanki znašajo 7060 K 24 h, in blagajniški prebitok 24 K. Navedene številke naj si ogledajo davkoplačevalci, da vidijo, kakšne prijatelje so imeli v bivšem občinskem zastopu, ki jih je pod komando Antona Kristana in notarja Pegana hotel osrečiti z novimi stalnimi bremení za čitalnico, kakor bi občina ne imela že dosti dolgov. Da je plačala tekoče reči, morala se je zadolžiti v štirih letih za 85.000 K, naprednjaki so hoteli navalliti pa zopet nove dolgove, da bi potem sami zastopni imeli časnike, knjige, gledališče, plesišče in podobne stvari. Naj bi tudi »Slovenski Narod« prišel na dan s številkami, iz katerih se razvidi liberalno gospodarstvo! Priporočamo zlasti deželnemu poslancu Ganglu, da si zabeleži danes navedene dolgove ter jih o priliki obelodani v »Narodu«, da bodo ljudje brali, kakor je rekel v deželnem zboru. Tudi v Kristanovem »Napreju« bi se dobro pdale. Če bi bili »klerikalci« prišli na dan s takimi uspehi, kakoršne izkazujejo socialnodemokratski liberalci, to bi bili padli že davno po njih!

i Zvišanje občinskih doklad je odredil deželni odbor za Idrijo. Doslej so znašale 75%, letos bodo 92%. Odkar so dobili prvo besedo v občini liberalci, smo srečno prišli od 30% na 92%, torej za 62% višje. To je pač žalostno znamenje naprednega gospodarstva, tem žalostnejše, če pogledamo še ogromni dolg, ki tlači občino ter so ji ga naložili tudi le naprednjaki. Leta 1897 je bilo dolga 10.000 K, doklad 30%, leta 1909 pa dolga skoro 417.000 K, doklad pa 92%. Če bi ne bilo gerenta, bi bilo pač težko prišlo pravo stanje na dan, mašili bi bili še najbrže nekaj časa. Sedaj bo marsikomu tudi postalo jasno, zakaj so gotovi ljudje tako radi zidali. Vprašamo pa se lahko, ali je Idrija primerno silnim izdatkom tudi res, kaj pridobila? Odgovor od vseh strani: Da, pridobila glede draginje in, — kar je še bolj žalostno, — surovosti.

i Glede doklad bo v našem okraju menda Idrija prva s svojimi 92 odstotki. Dole, ki imajo tudi napredno glavo za župana, plačujejo 81%, Črni vrh 70%, Žiri in Spodnja Idrija po 50%, kolikor je doslej znano. Okrajne doklade so tudi zvišali od 23% na 28%. Idrija bo torej plačevala 27% letos več doklade nego lani, če morda še kak zastop ne zviša odstotkov.

Državni zbor.

Dunaj, 12. sušca.

Dnevni red prost.

»Slovanska jednota« je bila sklenila, da vloží štiri nujne predloge in s tem

označi svoje opozicijsko stališče nasproti sedanji vladi. Prva dva nujna predloga je zbornica rešila že včeraj; predlogu dr. Šusteršiča proti mažarski agrarni banki v Bosni je zbornica pritrdila skoraj soglasno. Za nujni predlog dr. Stranskega v varstvo sodne svobode je glasovala večina poslancev, kar je jako poparilo vlado in njene stranke.

Danes je bil prvi v razpravi dr. Hajna predlog proti zaplembam čeških listov. Govoril je zopet v svojem dolgočasnem tonu pravosodni minister dr. Hohenburger, ki je naglašal, da razni češki časniki kršijo zakone v varstvo države, javnega reda in lastninske pravice. Časopisje naj je neodvisno, toda v mejah veljavnih zakonov.

Odgovarjali so ministru Jaroš, Zahradnik in dr. Hajn. Znani vsenemški kričoč pl. Stransky pa je dolgočasil zbornico v vsakdanjimi frazami slovanske nespravljivosti. Nujnost predloga je bila odklonjena.

Zadnji nujni predlog je bil posl. Klofača proti zadnjim hišnim preiskavam, pri kateri priliki se je vlada baje posluževala znanega ovaduha Maška. Govorili so Klofač, Hraske, Baxa, minister Haerdtl in socialist Nemec. Za nujnost so glasovali češki, jugoslovanski, rusinski in socialnodemokratski poslanci, skupaj 156 glasov; proti 182 glasov.

Vojaški novinci.

Prvi je prišel na vrsto slovenski poslanec Demšar, ki pričinja svoj govor slovansko ter nato nemški izjavlja, da Slovenci z ozirom na ljubljanske dogodke ne morejo pritrjevati predlogi o vojaških novincih, kakor tudi ne morejo zaupati vladi, v kateri sedita Hohenburger in pa Stürgkh. Poslancu Demšarju so slovanski poslanci živahno pritrjevali.

»Slovanska jednota«.

Danes dopoldne se je posvetovala parlamentarna komisija »Slovanska jednota« o zahtevi čeških radikalcev, da bi veljali le s o g l a s n i sklepi. Ta zahteva je pa vendar preradikalna in tudi pogubna. Dokaz temu je zgodovina poljskega kraljevstva. Ondi je bil v navadi znani »veto«, ki je onemogočil sklepe poljskega zbora in tudi obstanek samostojne poljske države. Mi pač razumemo.

Pomanjkanje krme.

Poslanec Žitnik in tovariši so danes nujno predlagali: 1. Vlada naj čimprej preišče, kateri revnejši posestniki v postojnskem okraju niso dobili nobenih krmil po nižnji ceni. 2. Tem posestnikom naj vlada hitro dovoli vsaj še toliko državne podpore, da si morejo za silo nakupiti potrebne krme in prezimiti živino. Poslanec Žitnik opozarja v prvi vrsti na občine v Vremski dolini, na Senožče in Dolenjo vas, koder sta županstvu prepozno odposlali naznanila, na nekatere vasi v občinah Slavina, Bukovje, Postojna in Trnovo. Po nerodnosti in nepazljivosti mnogo revnih živinorejcev ni dobilo niti pesti sena ali otrobov. Ker pa je od vlade dovoljena državna podpora že davno izrabljena, ljudem ni mogoče drugače pomagati, ako vlada ne dovoli vsaj še nekaj tisočakov za krmo. Na raznih shodih in danes teden sem v »Slovencu« odkrito in lojalno naštel nerednosti in napake, ki so se brez vsacega dvoma vršile pri tej veliki pomožni akciji. Godilo se je po znamenem reku: »Kdor prej pride, ta prej melje.« Eni pa so dremali, premišljali, drugi sploh niso o pravem času izvedeli o tej akciji, in tako se je zgodilo, da so mnogi ostali na cedilu. In sedaj so poslanci strelovodi, na katere odvajajo nevoljo prebivalstva. Odkrito izpovem, da je to hujškanje brezvestno, osobito pa od onih naprednih županstev, ki so sama največ zaskrivila s svojo nebriznostjo. Poznam županstva, ki prošenj niti odposlala niso ali pa šele sredi svečana, ko je bila krava že iz hleva. Zato ne pošiljajte poslancem novih prošenj, katerih vlada več ne sprejme.

Povodenj v Zagorju in okolici.

Poslanec Žitnik in tovariši so danes vložili nujni predlog, naj vlada dovoli primerno podporo, oziroma odpiše zemljiške davke onim posestnikom v Zagorju, Baču in Koritnici pri Knežaku, katerim je v noči od 1. na 2. t. m. povodenj udrla v kleti in hiše, uničila mnogo živeža, razrušila ograje in opustošila njive, travnike in vrtove. Orožniki so centli škodo v hišah v Zagorju na 2300; v Baču in Koritnici na 8900 kron. Mnogo škode je tudi na polju in travnikih, kamor je povodenj nanesla kamenja, odnesla pa rodovitno zemljo. Od opustošenih zemljišč naj bi se odpisal davek.

Prihodnja seja je v ponedeljek ob treh popoldne.

* * *

Aehrenthal priredi pojedino strankinim voditeljem.

Zunanji minister Aehrenthal je povabil voditelje strank na pojedino dne 20. marca. Listi poročajo, da hoče dobiti Aehrenthal stik z voditelji strank. Sodijo, da hoče Aehrenthal poizvedeti mnenje poslancev o zunanjem položaju.

»Prestopamo na dnevni red«.

je naznanil zbornični predsednik v včerajšnji seji. Zbornica je pričela razpravljati o rekrutni predlogi. Zasluga »Slovanske jednote«, opozicije, je, da se je pričelo redno zbornično poslovanje. Bienerthu prijazni listi pišejo s pritajeno jezo, da se je slovanska opozicija utrudila. — »Slovanska jednota« je s svojim dosedanjim predvidnim postopanjem rešila državni zbor proti volji tistih ljubeznjivih slovanskih prijateljev, ki so hujškali in podtikali »Slovanski jednoti« obstrukcijske namene, da bi dobili § 14., absolutizem, ki bi koristil le Nemcem, škodoval pa Slovanom.

Pred vojno?

Dne 11. t. m. se je vršilo na Dunaju posvetovanje generalov. Položaj je dokaj poslabšan, ker Srbija še vedno ni odgovorila na vprašanja, ki jih je srbski vladi stavil grof Forgach. Čuje se z Dunaja, da naša vlada v Belgradu ne bo storila nobenega novega diplomatskega koraka, da bi ž njim pospešil odgovor, kajti »trmasti« belgradski politiki bi v takem koraku videli, da je monarhija zlezla pred njimi na kolena. In bi utegnili odgovoriti z novimi žalitvami. Z druge strani pa se sliši, da Srbija odgovori na avstro-ogrsko noto, in sicer v prvi polovici prihodnjega tedna. Tako poroča »W. Allg. Ztg.« iz Beograda. Odgovor bo baje negativen. Srbija se bo sklicevala na svojo okrožnico, sicer pa izjavila, da je pripravljena, pogajati se z monarhijo glede trgovinske pogodbe. Torej odgovor, ki zopet ne bo zadostoval. Kajti naša vlada hoče, da se Srbija nedvoumno in brez pridržka odpove svojim zahtevam, da ustavi oboroževanje in poda tako jasno izjavo na Dunaju.

Iz Beograda pa poročajo, da v srbskem trgovinskem in finančnem ministstvu že izdelujejo odgovor na našo noto. V vladnih krogih menijo, da bo srbska vlada izjavila, da aneksijskega vprašanja, češ, da je evropsko, ne more spojit z vprašanjem o trgovinski pogodbi. Belgrajska »Štampa« trdi celo, da so imeli že včeraj popoldne izročiti odgovor grofu Forgachu. List je informiran, da je odgovor negativen.

Nova ruska nota v Belgradu?

Belgrajski list »Zvono« poroča, da je prispela v Belgrad brzjavka, ki naznaja novo rusko noto srbski vladi. V tej noti da ruska vlada svari Srbijo, naj se nikar ne spušča v neposredno pogajanje z Avstro-Ogrsko, ker da bi to imelo za Srbijo slabih posledic. Rusija na vsak način nekaj meša na Balkanu. Zdi se, da hoče Izvolskij barona Aehrenthala za vsako ceno diplomatsko poraziti, tudi če bi morala teči kri.

Bande vdero v Bosno in Sandžak.

Srbski »presburo« neprikrito javlja svetu, da je oborožba band na državne stroške dovršena in da je 12.000 četašev pripravljenih, da vdero v Bosno in Sandžak. Belgrajski diplomatje so natančno poučeni, da se je srbska vojna uprava že pogodila z makedonskimi vojvodi in da imajo srbske bande 27. marca vdreti v Novi pazar, skoro istodobno, koncem tega meseca pa tudi prekoračiti Drino. V Belgradu pooblaščení diplomatje so o tem obvestili svoje vlade. Tak korak je seveda istoveten z napovedjo vojne.

Kredit za vojno in druga znamenja.

V včerajšnji seji narodne skupščine so razpravljali o dopolnilnem proračunu v znesku 4.500.000 dinarjev v vojne svrhe.

Odbor za narodno obrambo hujška dalje. Razširja vest, da je dobil iz častniških krogov protest proti opustitvi teritorialnih zahtev in da je ta protest naznanil prestolonasledniku in vojnemu ministru. Kraljevič je odgovoril, naj bodo častniki pomirjeni, ker je izključeno, da bi se vlada hotela postaviti v nasprotje z voljo naroda. V okrožni noti ni govora o kakem popuščanju. Najboljši dokaz, da vlada moško brani srbske koristi, je pospešeno oboroževanje vojske in ukaz, da se imajo prostovoljci popolnoma oborožiti. Prestolonaslednik se nadeja, da pozdravi v par dneh v Belgradu »tisoče ruskih junakov«.

Včeraj je prispel v Belgrad nek ruski častnik, ki se je v uniformi podal k odboru za narodno obrambo, se vpisal kot prostovoljec in izjavil, da mu bo sledilo mnogo tovarišev, ko napoči vojna.

Grofu Forgachu

se slabo godi. K smrti tretjega poziva (črne vojske) na Panici, kamor se je hotel podati z ruskim in italijanskim poslanikom, ga niso pustili. Podal se je tudi k zunanjemu ministru dr. Milovanoviću in ga vprašal, kakšen povod je imela srbska vlada, da je sklicala črno vojsko k enodnevni orožni vaji. Milovanović se je ogibal jasnemu odgovoru in rekel, da ta ukrep nima agresivnega značaja napram Avstro-Ogrski.

Na Ruskem

smatrajo položaj jako resnim. Peterburški dopisnik londonskega »Standarda« piše, da so ruski guvernerji ob avstrijski in nemški meji dobili ukaz, da nemudoma pripravijo vojne arhive in državne blagajne za prevoz v notranjost, kar se zgodi, ko se objavi mobilizacija. Drugi londonski listi pišejo, da Srbija ni tako odgovorila, kakor je želela ruska vlada, in da bo Avstrija stavila Srbiji ultimatum. — »Daily Mail« piše, da so ruski krogi zato v takih skrbah zaradi miru, ker je razmerje med Izvolskim in Aehrenthalom od jeseni jako napeto.

ČRNAGORA.

V Cetinje sta prispela znana vojvodi Govedarica in pop Avdalović, oba iz Gacka, vsak z oddelkom prostovoljcev.

NA TURŠKEM.

Kakor poroča »Osm. Lloyd«, so na porti vsled srbske notí zelo vznemirjeni. Srbija bi se naj z monarhijo direktno pogajala. Nemčija se konference proti volji Avstro-ogrške ne udeleži. Turčija ne bo dovolila prevoza velikih množin srbskega vojnega materiala. Srbija da je na nasvet porte že odpovala večje pošiljave.

SRBI IN BOLGARI.

Belgrajski »Trgovinski Glasnik« slavi geslo: Balkan balkanskim narodom! — ter pozdravlja preobrat v bolgarskem javnem mnenju in zagovarja srbsko-bolgarsko carinsko zvezo.

Turčija odstopi Sandžak?

Belgrad, 13. marca. Predsednik narodne skupščine Jovanović je izjavil, da bodo pri konferenci, ki bo v kratkem sklicana, Rusija, Anglija, Francija in Italija predlagale, da naj Turčija odstopi Srbiji in Črni gori kos Sandžaka. Za to pa se iz berolinske pogodbe črta paragraf, ki določa avtonomijo Makedonije. S tem se zagotovi Turčiji za vse čase integriteta in se velesile ne bodo imele več kaj vmešavati v turške notranje zadeve. Turška vlada da je načeloma že privolila v tako rešitev vprašanja.

Črnogorske želje.

Cetinje, 13. marca. Knez Nikolaj je predvčerašnjim sprejel diplomatskega zastopnika Srbije Jovanovića in ruskega poslanika Staena v avdijenci, ki je trajala nad dve uri. Potem se je vršil vojni svet, pri katerem so bili ministri, vojvode in poveljniki čet. Vojni svet je ustanovil, da Črna gora ne more dalje prenašati dvoumnega političnega položaja in se obrne do Rusije, Italije in Anglije, naj izposlujejo zahtevane odškodnine, sicer da morajo Črnogorci pričeti z vojno, naj bo njen izid še tako usoden. Ta sklep je knez priobčil imenovanima diplomatoma ter ju opozoril, da je bojevitost ljudstva tolika, da jo bo mogoče brzdati le tedaj, če se ugodí vsaj v majhni meri črnogorskim zahtevam, sicer je vojna neizogibna. Jovanović je javil knezu, da pride te dni iz Belgrada poseben odposlanec, da obvesti kneza in vladu o političnem položaju.

Z Cirknice.

Po mnogih mukah in težkem naporu v poletni vročini in zimskem mrazu je c. kr. okrajno glavarstvo logaško rešilo reklamacije zoper volivni imenik za naše občinske volitve. Smili se nam, ker se je moralo toliko časa ubijati z njimi. Vložene so bile namreč 17. aprila 1908, rešene pa 27. februarja 1909. Kdo bi se ne čudil tej hitrosti? A rešene so z malo izjemami tako, kakor jih je rešila volivna komisija. In da se to potrdi, ali je za to treba časa enega leta? Kdor potrebuje eno leto za to, sploh ni več za delo. A vemo, kje je pravi vzrok. Kaj ne, liberalna cerkniška gospoda bi bila rada še nekaj časa brezskrbno sanjala lepe sanje o svoji mogočnosti. Ali je naročila, kdaj naj bodo reklamacije rešene, da se med tem še lahko šopiri in da je župan dobil odlikovanje za svoje veličanske zasluge? Oblast pa jim gre pri tem na roko. Ko tako poznate postave, kaj pa pravi § 19. občinskega volivnega reda?

A kako so rešene reklamacije? Gotovo temeljito po enoletnem preišljevanju. Več volivcev nima volivne pravice, čeprav so že po več let posestniki in ne le eno leto; drugi so pa vpisani, ki so umrli

ali pa izročili posestvo že pred leti. Oblast se izgovarja, da so merodajne le knjige davčnega urada. Kdo je pa kriv, da ti niso vpisani v te knjige, čeprav so že več let posestniki? Torej naj zaradi nedelavnosti uradnikov, ki jih mi plačujemo, zgubi več volivcev volivno pravico. Dobro! Vsaki pravici odgovarja dolžnost. Če nam ne priznate pravic, tedaj tudi dolžnosti nimamo. Če nimamo pravice voliti, tudi nimamo dolžnosti plačevati davke; pa naj plačujejo tisti, ki so pred par leti umrli, ali pa prodali svoje posestvo; saj so še vedno vpisani za davkoplačevalce. Če bi pa mi davkov ne hoteli plačati, bi pa oblast takoj vedela, kdo da je posestnik in koga naj rubi. Ko pa gre za naše pravice, nas pa ne poznajo. Tako nam teptajo pravice oni, ki bi jih morali braniti.

Kakor vse kaže, bodo kmalu občinske volitve. Volivci, zavedajte se svoje dolžnosti! Od vas je odvisno, kakšno bo županstvo. Sedaj je to v vaših rokah, pozneje ne pomagajte nič se pritoževati. Spomnite se, kaj vam je naredilo liberalno županstvo in posebno, kako je skrbelo za vas, ko ste potrebovali podpore vsled suše. Prej vas liberalci niso poznali, sedaj se vam bodo pa hlinili, a ostanite trdni in ne dajte se premotiti!

Jeseniške novice.

i Kršč. socialen političen shod bo jutri, v nedeljo dne 14. t. m., ob 3. uri popoldne v »Delavskem domu« na Savi. Govorniki: dr. Pegan in dr. Jarc iz Ljubljane. Može in fantje, pridite na shod! Poglejte socialne demokrate, kako oni obiskujejo svoje shode in agitirajo za svojo stranko!

i Šole ni že 14 dni. Prve dni je ni bilo vsled velikega snega. V petek, 5. t. m. je prišlo 400 vojakov 27. pešpolka iz Ljubljane odkidavat sneg na kolodvoru. V slovensko šolo na Jesenicah so jih nastopili 100 in vsled tega ni moglo biti pouka. V nemško šolo na Savi jih niso hoteli sprejeti iz higijskih ozirov, so pač slovenski otroci bolje zavarovani zoper razne bacile. V sredo, 10. t. m. ponoči so vojaki zopet odšli, imeli so dosti dela celih 7 dni, najnujnejše so opravili, a snega na kolodvoru je še veliko. Pouk v šoli se zopet prične v ponedeljek, 15. t. m., zadnje tri dneve je bilo treba snažiti šolske prostore.

i Dva veličanska plazova na desnem bregu Save med postajama Jesenice-Dobra, kmalu onkraj savskega mostu nasproti tovarni, sta pretekli teden zasula železniški tir bohinjske železnice in ovirala promet. Strahovito je gromelo, ko sta plazova lomila drevje, debela debela so se s snegom vred privarila na tir. Spravili so sicer plaz s tira, a na obeh straneh proge se poznajo še strašni sledovi plazov. Delavcev vse mrgoli, vse hiti odkidavat in proč vozit sneg.

i Dohod h kolodvoru je klavrn. Pod kapom moraš hoditi, ker ni več prostora med zidom in snegom, ki je priletel s strehe. Če je toliko delavcev na tiru, bi pač lahko tudi pred kolodvorom napravili zadosten dohod, saj je to tudi potrebno. Prve dni je občinstvo potrpevalo, sedaj bi pa že bil čas, da se nekoliko bolj ozira nanj.

i Srne je pognal sneg v dolino prav do hiš. Dve srni so vjeli živi z največjo lahkoto. V velikem snegu se nista mogli premakniti nikamor. Tovarniški lovec ju je spravil v hlev, da jima da prostost ob primernem času. Dve srni pa so raztrgali psi, predno je prišla pomoč. Kaj bodo počeli z revicami šele lisjaki?

i Glasbeni večer priredi »Katol. delavsko društvo« v nedeljo 14. t. m. v »Delavskem domu« ob 8. uri zvečer. Društveni orkester v zvezi s pevskim zborom ženskega odseka nastopi pod vodstvom kaplana Kogej v koncertnih točkah. Spored: 1. Rezek: Brigade, koračnica; 2. Nedved: Pozdrav Gorenjski, pesem; 3. Gleisner: Avstrije čast in slava, overtura; 4. Löbner: Nemi trobentač, koncertna polka; 5. Ave Maria, ženski zbor s spremljevanjem orkestra; 6. Gerbič: Gondolirjeva pesem, poje ženski zbor; 7. Gleisner: Domoljubno srce, potpuri; 8. Sprowacker: Zgubljena sreča, pesem s trompeto-solo; 9. Pospischil, aranž.: Koncertna overtura; 10. Gleisner: Pot k sreči, koncertni valček; 11. Gleisner: Parafraza na pesem: »Predi, predi«; 12. Parma: Koračnica iz operete »Amazonke«, ženski zbor s spremljevanjem orkestra; 13. Wagner: Klic na boj, galop. — Vstopnina: Sedeži od I. do III. vrste 1 K., IV. do VI. 80 vin., od VII. dalje 60 vin. Stojišča 30 v. Šolarji plačajo polovico. Blagajna se odpre eno uro pred začetkom.

Dnevne novice.

+ Srbska avtonomija. Prinašamo obširna poročila o veleznanimivem jako značilnem procesu proti Srbom v Zagrebu. Izvajanja branitelja Adama Pribičevića, dr. Popovića, dokazujejo upravičenost obstoja Srbstva na Hrvaškem in nujajo globok vpogled v njihovo visoko-razvito avtonomijo, katera se je utrdila in skoro nanovo ustanovila od cesarja Franca Jožefa, ker so se Srbi izkazali za eno najtrdnjših opor monarhije! Iz njihovih vrst so se rekrutirali za časa najhujših kriz v Avstriji najboljši naši generali in vojniki. In danes? ... Mažari dosledno delajo na to, da stró srbsko in hrvaško avtonomijo, kolikor jo je še in iz izvajanj dr. Šusteršiča posnemamo, kako dobro in natančno premišljen je njihov načrt s pomočjo izredno privilegiranega denarnega zavoda osvojiti si Bosno. Hrvati ječe pod Rauchom in se medseboj koljejo. Srbi so v verigah, nanovo se vnema plemensko sovraštvo, zraventega pa preti monarhiji nevarnost odzunaj. Kam bo to dovedlo? Do kam je prignala dunajsko-budimpeštanska modrost narode, ki so nekdanj bili najzvestejši branivci doma in oltarja! ...

+ Mažarska korupcija. Vodilno glasilo katoliškega centra v Nemčiji objavlja očitvidno od vodilnih cerkvenih krogov inspiriran članek, v katerem ogrski, oziroma hrvaški vladi naravnost očita, da za djakovsko stolico po Strossmayerju zato noče predlagati prelata, ker si »posojuje« iz njenega premoženja in si je dozdaj že sama izposodila dva milijona kron, od katerih pa je samo 220.000 izdala za mažarsko šolsko ladjo, ostali denar pa je izginil v žepih »nadzorovalnih organov«! Sveta Stolica želi, da zasede djakovsko stolico dr. Mahnič iz Krka in je to njen oficijelni kandidat, kapitel sam si želi dr. Stadlerja, nekateri pa pomožnega škofa dr. Voršaka. Vlada pa noče za nobenega nič vedeti, ker si hoče še nadalje škofijsko premoženje izposojevati, seveda ne da bi ga kdaj vrnila. Vsled tega se ne vrše nobene kanonične vizitacije in nobena birnovanja, kajti pomožni škof nima sredstev. — Vsa javnost pričakuje zdaj odgovora od Rauchove, oziroma ogrske vlade, kajti obdolžitve centrovega organa namigujejo naravnost na direktno tatvino, pohajajo pa, kar je javna tajnost, iz najvišjih cerkvenih krogov.

O »porazu klerikalcev« pri volitvah za parlament na Italijanskem je pisalo tudi nekaj slovenskih liberalnih listov. Premotil jih je njih ljuti antiklerikalizem in »N. Fr. Presse«, ki je, še predno je bil izid docela znan, raztrobila v svet »poraz katoličanov«. Opozarjamo na naš današnji uvodnik in izvirno poročilo iz Vidna, kateremu pa imamo po najnovejših vestih pristaviti še sledeče: Katoličani, ki so topot prvih nastopili kompaktno, so postavili 30 kandidatov in so zmagali z d v a j s e t i m i, ako vštetiemo minimum, ki ga morejo dobiti pri jutrišnjih ožjih volitvah. Povsod drugod so podpirali monarhiste, ki so vsi od prvega do zadnjega morali podati garancije za svobodo verskega pouka in cerkve. Torej so vesti o »porazu« prazne liberalne sanje. Nasprotno se na podlagi teh volitev lahko s popolno gotovostjo sklepa, da italijanskih katoličanov ne čaka usoda — francoskih.

+ Za ustanovnega člana S. K. S. Z. s svoto 20 K je pristopil neimenovani ljubljanski duhovnik.

— Pogreb matere novomeškega g. prošta, gospe Elizabete Elbert, se je vršil minul ponedeljek, 8. t. m., jako veličastno ter pričal o spoštovanju, katero je uživala rajna vsesplošno; kdorkoli je bil prišel v gostoljubno hišo gospoda prošta, gotovo ni več pozabil prijazne gospe mame. Molitvi in pridnemu delu je posvetila vse svoje dni, tudi na stara leta ji je bilo to oboje vsa njena sreča. To in pa redno življenje jo je pa tudi ohranilo vedrega duha in veselega srca prav do zadnjega; vsa udana je bila v božjo voljo, mirno in pri polni zavesti je prešla sv. zakramente za umirajoče ter mirno pričakovala smrti: polagoma je ugasnila. Prav kakor je bilo krščanska in gledno njeno življenje, je bila krščanska in lepa tudi njena smrt. Vse dni, ko je ležala na mrtvaškem odru, je bilo polno obiskovalcev, ki so pa tudi molili za blagor rajne gospe, spominjajoč se premnogih dobrot, ki jim jih je delila tako na tihem, da je le Bog ter še eden ali drugi vedel zato. — Pokopal je svojo mater mil. g. prošt dr. Elbert sam, libero in absolucijo v pokopališčni kapeli pa je opravil mil. g. P. Gerard Maier, opat iz Zatičine. Duhovnikov iz dekanije in od drugod smo opazili 14, dalje sta bila v spremstvu polnoštevilno konventa čč. oo. frančiškanov in čč. usmiljenih bratov. Lajkov pa je bilo iz vseh stanov in slojev nepregledna množica. Pred hišo žalosti in ob odprtem grobu je zapel gimnazijski

zbor, pomnožen z drugimi gospodi-pevci, prav dovršeno dve ganljivi žalostinki. Novo mesto in okolica je tako podala mil. g. proštu izraz iskrenega sočustva ob izgubi dobre gospe mame ter mu je bilo počestčenje rajnice v tako brzkih dnevih gotovo v veliko tolažbo. Pa tudi od drugod vespovsod je prejel mnogo takih dokazov. — Dobra gospa mama, počivaj mirno v Bogu in čakaj večnega plačila tudi v telesu za obilni trud in neumorno skrb tu na zemlji!

— Umrli je v goriški bolnišnici nadučitelj iz Podbrda g. Fran Kokole.

— Nevesto na smrtni postelji je poročil v Beljaku neki Italijan Amerigo Bernardino Pole. Prihital je iz Furlanije k svoji umirajoči nevesti zasebnici Tereziji Witek ter jo poročil. Mlada žena še ni umrla in se še vedno bori s smrtjo.

— Semenji v Kandiji. Prihodnji četrtek 18. t. m. bo v Kandiji semenji za prašiče, klavno živino in konje, obenem bo isti dan v Kandiji tržni dan za živila in drugo blago. Kupci in prodajalci se vljudno vabijo.

— Nagle smrti je umrl v Celovcu dne 9. sušca t. l. g. Šimen Gregorc, fitančni nadstražnik v pokolu in opaltr nasproti »Mohorjevemu domu«. Vlegel se je bil po obedu k običajnemu spančku, in ko ga čez nekaj časa pride žena buditi, najde — mrliča. Dosegel je starost 58 let.

— Izprememba poštnih okrajev. Mladovina in Suta, ki ste dozdaj pripadali k c. kr. poštnemu uradu St. Jernej, oziroma k poštni nabiralnici v Beli Cerkvi, nadalje vas Obrh, spadajoča dosihmal v poštni okraj Sv. Peter pri Novem mestu, so pritegnjene odslej k c. kr. poštnemu okraju Šmarjeta na Dolenjskem.

— Rokovnjači. Jakob Ris, 18 let stari delavca sin, Alojzij Opeka in France Baraga, po 15 let stara posestnikova sinova, so napravili tatinsko družbo. Vodja jim je bil Ris, ki je bil že petkrat zaradi tatvine kaznovan. Kradli so na ta način, da so se pri tatvini vrstili, med tem sta pa tovariša stala na straži. Najljubši so jim bile klobase, slanina, kruh, vino in smodke, parkrat se jim je pa tatvina tudi ponesrečila. Jakob Ris se je nahajal v preiskovalnem zaporu v Cerknici, odkoder je dne 25. decembra pobegnil. Pregovoril je svojega nedoletnega brata Alojzija, da ga je na begu spremljal. Tu sta živela od ukradenega in priberačenega denarja, dokler nista bila zasačena. Obdolženci vse priznavajo. Sodišče je obsodilo Risa na 13 mesecev težke ječe in v prisilno delavnico. Franjo Baraga na štiri in Alojzija Opeko na dva meseca, oba v težko ječo.

— Spomladanski vinski semenji v Krškem bo, kakor že naznanjeno, v torek, dne 23. t. m. ob 10. uri popoldne.

— Otvoritev postajališča Lazaret-Rizan v Istri se med postajama Dekani-Koper izvrši 15. t. m.

— Osebna vest. Posebno priznanje za zvesto in uspešno delovanje je izreko poljedelsko ministrstvo gospodu konzulentu Jakob Legvartu, ki je prestopil iz državne službe v deželno kot nadzornik za živinorejo in mlekarstvo. Ravno tako mu je izrekel priznanje gospod deželni predsednik baron Schwarz za uspešno delovanje na polju mlekarstva, ki se je za časa njegovega delovanja razvilo do glavne panoge kmetijstva na Kranjskem. Upamo, da bode gospod Legvart tudi v deželni službi s tako velikim uspehom deloval.

— Nov napredek na polju šivalno-strojne tehnike. Kakor se nam poroča, dostavi svetovno znana tvrdka Singer Ko., delniška družba za šivalne stroje v kratkem nov šivalni stroj, »razred 66« imenovan, na trg, kateri po njenem zatrdilu prekosi vse dosedaj proizvajane, posebno kar se tiče glede delavnosti, trpežnosti, enostavne sestave in priročnosti.

— Ustanovni občni zbor »Društva jugoslovanskih železniških uradnikov«, ki je bil preložen, se vrši, kakor je bilo že naznanjeno v časopisih, v nedeljo, dne 14. sušca, ob 2. uri popoldne v »Narodnem domu« v Trstu po že znanem sporedu.

Štajerske novice.

Š Umrl je v torek dné 9. t. m. v Ormožu nenadoma vrl narodnjak na srčnem otrpljenju g. Martin Sever, c. kr. višji poštni oficijal v pok., lišni in zemliški posestnik ter bil v četrtek na pokopališču na Humu zelo slovesno ob velikem spremstvu pokopan. Zapušča vdovo in tri otroke. R. i. p.! Bil je 52 let star.

Š Vlak je povozil včeraj ob 1. uri zjutraj premikača g. Vodenika v Poljčanah. Ponesrečenec je za jedno uro umrl. Sinova g. Vodenika sta znana narod. trgovca, eden v Poljčanah, drugi v Kostrivnici. Rodbini naše sožalje!

Š Služba provizoričnega učitelja na šoli družbe sv. Cirila in Metoda na Muti na Štajerskem se razpisuje za nastop o

»Veliki noči« tega leta. Plača letno 1200 kron, prosto stanovanje.

Š. Dva dijaka sta se ustrelila. Pri Marjiniem. Celju sta se ustrelila prijatelja dijaka Karla Schmidt in Friderik Lah z Dunaja, ker so ju v. šoli slabo klasificirali.

PRILIHNI TOREK BO JAVNO PREDAVANJE V VELIKI DVORANI »UNIONA«

Ij Prihodnji torek bo javno predavanje v veliki dvorani »Uniona« točno ob pol 8. uri zvečer. Predavanje bodo spremljale krasne skioptične slike.

Ij Predavanje v šentpeterskem prosvetnem društvu v petek zvečer je prav izborna uspešno. Prostorji so bili premajhni in mnogo občinstva se je moralo vrniti. Poljudno, v lepem, glatkem jeziku je g. Zorko obdelal prve čase šentpeterske fare. Občinstvo je bilo jako zadovoljno. Natančnejše poročilo objavimo.

Slovensko glasbeno društvo »Ljubljana« je svoj družinski večer, ki ga je nameravalo prirediti na Jožefovo, preložilo na mesec april ter ga priredi povodom tridnevne socialnega tečaja S. K. S. Z. Večer se bo vršil na čast gostoni in podpornim članom.

Ij Na opazovalni oddelki dež. bolnice so odpeljali danes odvetniškega koncipijenta g. Žigo Voduška.

Ij Slovensko društvo tekstilnega delavstva ljubljanske predlinice priredi v nedeljo, dne 14. t. m. ob 10. uri dopoldne svoj redni občni zbor v prostorih S. K. S. Z. Prosimo vse člane in članice, da se obnega zbora v polnem številu udeležijo.

Ij Hiralnica v Ljubljani, ki je privatna last, je prenapolnjena. Druge hiralnice pa sploh v tem obsegu ni na Kranjskem. Za nekaj časa ni mogoče nobenega bolnika sprejeti. Deželni zbor se bo moral resno pečati z rešitvijo tega vprašanja, ker pomanjkanje hiralnic je postalo akutno. V ozki zvezi s tem vprašanjem je pa blaznica na Studencu, ki kaže toliko nedostatkov, da se z reformiranjem tega zavoda ne more več odlašati. Ako pomislimo, da je na Kranjskem okoli 1000 umobolnih, v zavod sprejetih pa samo okoli 400 do 500, je vsakemu jasno, da je tu treba nujne pomoči. Istotako je s hiralnico. Preskrba teh revežev je tako važno socialno vprašanje, da ga je treba poleg preskrbe za nemarjene mladine postaviti na čelo socialnega programa S. L. S.

Ij Duhovne vaje za moške, zlasti za delavce, bodo v cerkvi Jezusovega Srca zadnji teden posta, okoli cvetne nedelje. Na to že zdaj opozarjamo ljubljansko krščansko moštvo, zlasti delavstvo.

Ij Kanonična vizitacija pri sv. Jakobu je danes in jutri v nedeljo. Danes je bil ob 9. slovesen prihod v cerkev, v nedeljo ob 9. opravi knezoškof cerkveno opravilo. Pričujoči pri pontifikalnem blagoslovu dode odpustke.

Ij Iz pisarne slovenskega gledališča. Danes se igra prvič R. Hawelova kmetiška drama »Tujci«, ki se je prvič igrala z izrednim umetniškim uspehom v Raimundovem gledališču na Dunaju. — V torek se poje prvič v sezoni Čajkovskega ruska opera »Onjegin«, ki se v petek ponavlja. Na sv. Jožefa praznik se igra igrokaz »Jožef in bratje«.

Ij Devet dni iz Celovca v Ljubljano so rabile nekatere pošiljatve vsled snežnih zametov.

Ij Trgovci Jebračin je prodal za okoli 100.000 K svoje cikorijske znamke češki tovarni cikorijske, ki se zgradi v ljubljanski okolici.

Ij Metulj-koprivar je danes živahno frtal po Mestnem trgu veseleč se prvega lepega spomladnega dneva, ki je napočil po dolgotrajni hudi zimi.

Ij Čarovnik na neljubi poti. Evgen Blau, rodno iz Nagyate na Ogrskem, je pred par dnevi dospel semkaj, da pokaže ljubljanskemu občinstvu velikansko umetnost. Naselil se je bil v Kolodvorskih ulicah ter je podnevi hodil v Latermanov dvored in v okolico, proti večeru se je pa omejil na bližnje gostilne. Brez letakov in časniškihotic je žel povsod velik aplavz. In kako tudi ne? Nože jesti, štiri, po pol metra dolge sablje spraviti v sebe in še druge take čudovitosti, tega je bil zmožen le »Schwarzkünstler«, kakor se je nazival Blau. To niso mačje solze in ni se čuditi, da je bilo občinstvo kar konsterirano nad to nadnaravno umetnostjo. Tudi policijski organ si je ogledal to čarovnijo in ker ta menda o umetnosti nima nobenega pojma, je včeraj vrtoglavega čudodelnika povabil seboj na magistrat. Po gostilnah se je začelo zopet navadno življenje, umetnik, ogrski čikuš je pa zapustil Ljubljano v spremstvu odgonskega sprevodnika.

Ij Umri je včeraj v deželni bolnici gosp. Mihael Črnivec, c. kr. policijski agent iz Trsta, sedaj v pok. v Ljubljani. Pogreb bo jutri v nedeljo ob 4. uri popoldne.

TELEFONSKA IN TELEGRAMSKA POROČILA

Budimpešta, 13. marca. V današnji seji ogrskega drž. zbora je poslanec Srb Mihael Polit interpeliral ministrskega predsednika: Aneksija Bosne in Hercegovine je bila presenečenje za vso Evropo. Up našega zunanjega ministrstva se ni izpolnil. Zunanje ministrstvo je mislilo, da ostane aneksija privatna pravica Avstrije in da bo zahteve Srbije in Črne gore potlačilo. (Velik nemir.) Rusija pa je sedaj močnejša kot za časa berlinske pogodbe. Takrat je bila Rusija izolirana, danes ima na svoji strani Angleško, in razmerje med Angleško in Nemčijo se je ohladilo. Sploh se pripravlja sprememba v medsebojnem stališču velevlasti. Interesi Ogrske na Balkanu niso identični z interesi Avstrije. Ogrska mora gledati na to, da ohrani dobro razmerje z balkanskimi državami. Današnje razmerje na srbsko-avstrijski meji je le slepilo javnega mnenja. Razmerje je v resnici napeto, da nevarno. Interpelant vpraša ministrskega predsednika: Ali je voljan na korist miru uplivati, da naša monarhija takoj zaprosi za mednarodno konferenco, da za to konferenco prevzame inicijativo. (Klici: nezaslišano!) Ali se bomo ponujali Srbom! Polit nadaljuje: In v slučaju, da se konflikt med našo državo in Srbijo ne poravnava mirnim potom in Rusija priskoči Srbiji in Črnigori na pomoč z večjim številom prostovoljcev, ali bo to smatrala napram Nemčiji za slučaj, za katerega velja zveza.

Budimpešta, 13. marca. Dr. Weckerle na Politovo interpelacijo ni odgovoril, dasi je bil v zbornici navzoč.

WECKERLE NA DUNAJU. Dunaj, 13. marca. Ogrski ministrski predsednik Weckerle se jutri pripelje na Dunaj in bo sprejet od cesarja v avdijenci.

VELIKA POVODENJ V DALMACIJI. Split, 13. marca. Veliko neurje je povzročilo povodnji v občini Sinj, največ je trpela Voskana.

DR. TRUMBIČ NA DUNAJU. Dunaj, 13. marca. Voditelj dalmatinsko-hrvaške srbske koalicije je došel na Dunaj, da informira slovanske poslance glede na sodno razpravo proti Srbom v Zagrebu. Govori se, da nastopijo slovanski poslanci odločno proti preganjanju Srbov.

DALMATINSKI NAMESTNIK NA DUNAJU. Dunaj, 13. marca. Dalmatinski namestnik Nardelli je bil zaslisan po nadvojvodinji Mariji Jožefi, ki je zaščitnica družstva za pospešitev dalmatinske domače industrije. Nardelli je poročal nadvojvodinji o vsem, kar se je zadnje čase sem storilo za povzdigo Dalmacije. Nardelli se je predstavil tudi trgovinskemu ministru Weiskirchnerju, ki mu je obljubil, da potuje kakor hitro mogoče v Dalmacijo. Včeraj zvečer je zapustil Nardelli Dunaj.

PRAVDA PROTI VLOMILCEM PRI JEBACINU.

Zader, 13. marca. Včeraj je bilo dokazovanje proti Korenom z adrijskimi pričami končano. Zagovori so se pričeli. Dr. Ljubič vrgel se je zlasti na ljubljanske priče. Danes je konec razprave in pravorek porotnikov.

MINISTRSKA KRIZA NA FRANCOŠKEM.

Pariz 13. marca. Ker se finančni minister Caillaux in mornarski minister Picart ne moreta zediniti glede vsote, potrebne za preuredbo mornarice, proti kabinetu Clemenceaua delna kriza. Picart zahteva v to svrhu za leto 1910. okroglih 88 milijonov. Eden ali drugi odstopi. Ni pa izključeno, da bo demisioniralo vse ministrstvo.

ITALIJA V SLUČAJU AVSTRO-RUSKE VOJNE.

Dunaj, 13. marca. Tukaj listi komentirajo članek v »Corriere d'Italia«, čegar zveze z rimsko vlado so znane, ki vpraša, ali bi se naj Italija v slučaju vojne z Rusijo čutila vezano po trozvezni pogodbi ter priskočila Avstriji z določeno vojno silo na pomoč, ali pa raje šla svojo pot in se poslužila ugodnosti, podobnih onim leta 1866. Javno mnenje, zlasti Nemcev v Avstriji, bi brzkone sililo avstrijsko vlado v vojno proti Italiji, in vezi trozvezje bi utegnile biti prešibke, da bi brzdale dogodke, ki nastopijo.

MLADOTURKI PROTESTIRAJO.

Carigrad, 13. marca. Mladoturški odbor je protestiral proti temu, da se vozi vojni materijal za Srbijo skozi Turčijo.

ODGOVOR SRBSKE VLADE.

Dunaj 13. marca. Odgovor srbske vlade na Forgachovo poslanico bo prišel v torek na Dunaj in ne bo obsegal drugega, kakor željo srbske vlade, spoznati trgovinske predloge Avstro-Ogrske.

VLASTI IN MEDNARODNA KONFERENCA.

Rim, 13. marca. V tukajšnjih odločitvah krogih so mnenja, da so vlasti bar. Aehrenthalu svetovale, naj se mednarodna konferenca vrši, ker je Avstro-Ogrski lahko zasigurana pomoči velevlasti za miren razvoj konflikta.

DVOBOJ S SMRTNIM IZIDOM V PULJU.

Pulj, 13. marca. V tukajšnji mornarski bolnišnici je umrl 28 let star topničarski nadporočnik pl. Rosen, obstreljen v dvoboju s poročnikom Perglerjem. Vzrok dvoboja je bila baje Perglerjeva žena, ki jo je pl. Rosen nekoč v odsotnosti sproga obiskal.

ŽALOIGRA NA ŽELEZNIŠKI POSTAJI V KOPRU.

Koper, 13. marca. Samomorilec, ki je v železniškem vozu na tukajšnji postaji smrtonovarno obstrelil svojo nevesto, 18 let staro Angelino Romanelli iz Portorose, potem pa usmrtil sam sebe, je 22-letni Friderik Freisteiner, uradnik javne tehtnice v Trstu, rojen v Gorici, pristojen v Celje. Vzrok so neugodne gmotne razmere, ki mu niso dovolile, da bi se oženil. Dekle, ki se čuti mater, morda okreva. V Koper sta prišla peš iz Izole.

POTRES V JUŽNI ITALIJI.

Neapolj, 13. marca. Iz Cittanove pri Reggio di Calabria so javili močan potresni sunek, ki je 11. t. m. ob polednatih prestrašil ljudstvo ter povzročil nekoliko škode.

Slabosti,
Nervoznost, krčev, bolečin ne poznamo, odkar rabimo Fellerjev fluid s znakom »Elsa fluid«
Dvanajstotica za poskušnjo 5 K franko.
Naročite pri F. V. Fellerju v Stubič trgu Elsa 84, (Hrvaško).
Dada.

General Stössel pomiloščen
Te dni objavijo pomiloštev generala Stösselja in drugih v petropavlovski trdnjavi zaprtih admiralov, znanih iz za obrambe Port Arturja. Stösselja je nedavno zadela kap.

Doječe matere
dobe nove moči z uživanjem Scottove emulzije.

Utrujenost

jenja, otrok postane rdeč in zadovoljen bolj kakor prej. Scottova emulzija daje materi moč in pogum v vsakem slučaju in je vrh tega prijetnega okusa in lahko prebavljiva.

Cena originalne steklenice
- 2 K 50 vin.
- Dobi se v vseh lekarnah.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.
Budimpešta 13. marca

Pšenica za april 13.84
Pšenica za oktober 1. 1909. 11.41
Rž za april 1. 1909. 10.51
Oves za april 8.84
Koruzna za maj 1. 1909 7.76

Efektiv 5 dražje.

Meteorološko poročilo.

Vikna n. morjem 306.2 m. sred. zračni tlak 736.0 mm

čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Podajanje v milim. za 24 ur
12. 9. zveč.	728.6	2.3	sl. jug	obl.	
13. 7. zjut.	27.6	0.0	sl. svzh.	megla	0.0
13. 2. pop.	25.6	7.9	sr. svzh.	del. obl.	

Srednja včerajšnja temp 2.9°, norm. 3.0

Ceno posteljno perje.

1 kg sivga skubljenega perja K 2, polbelega K 2.80, belega K 4, linaga K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivga puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega in trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanking-blaga, 1 pernica vel. 180x116 cm z 2 blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 6, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 2, 4, 6; blazine K 3, K 3.50, K 4. Proti povzetju razpošila poštne prosto pri naročilu od 0 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1010. Češki les.
Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. — Ceniki o žimnicah, odejnih, prevlekeh in vsem drugem F 716 posteljnem blagu zastoj in pošt. prosto. 52-1

Zahvala. 728
Za vse dokaze iskrenega sočutja povodom smrti našega ljubega, dobrega strica in svaka, visokorodnega gospoda
Frana vit. Knobloch
pl. Südfeld
o. in kr. polkovnika v pokoju
kakor tudi za številno spremstvo pri pogrebu in krasne darovane vence izrekamo najglobljejšo zahvalo.
Ljubljana, 12. marca 1909.
Globoko žalujoči ostali.

Ceneje nemogoče!!
Nikelnasta remont, žepna ura sistem „Roskopf“-patent z elek. verižico in obeskom K 3.50 3 kom. K 9.50 B 706 pošilja po povzetju 5-1
Mihael Horowitz, Krakov
Dietlg. 57 63, Avstr. Ceniki zastoj in franko.

KAROL BLATNIK
272 čevljarski mojster 10-4
Ljubljana, Škofje ulice 14.
priporočna se slavnemu p. n. občinstvu v izdelovanje po meri, trpežnih in lahkih čevljev, sploh vseh v mojo stroko spadajočih del po nizkih cenah. **Gornje dele** izvršuje gg. čevljar, mojstrom najfinije. **Postrežba točna, delo solidno.**

2970 52 12
Največji izbor
Najboljše
Preobleke Popravila
L. Mikusch
tovarna dežnikov,
Ljubljana, Mestni trg 15.

Kdor
boče rebe ali svoje otroke obvarovati

Kašlja hripavosti, katar, zasledjanja katar v grlu ovisnega in dihalnega kašlja, naj si omisli zdravniško preizkušeni in priporočeni

Kaiserjevih karamel za prsa s tremi jelkami.

5500 notarijelo potrjenih spriceval o dobri kakovosti. Zavoj 20 in 40 vin. škatic 80 vin. dobivajo se: v Ljubljani: Lekarna pri „Orlu“ pri želez. mostu, deželna lekarna pri „Mariji Pomagaj“, M. Leustek: Unald pl. Trnovski, Jos. Mayer, G. Piccoli, pri „Kranj“ A. Rohrer, vogal Rimske in Blewiesove ceste; Ivan Olarič v Metliki, Jos. Ancik, Ribnica, A. Roblek, Radoljica, D. Pir, Idrija, H. Bril, L. Litja, E. Burdich, Šk. Lo., Hugon Roblek, Tržič, Karol Andrianič v Novemestu, Kar. Savni v Kranju in Josip Močnik, lekarna pri „Sv. Trojici“ v Kamniku. 3017 24-

Stanovanjska hiša
na Glincah, Vrtna ulica 61

je naprodaj. V hiši je več stanovanj, ima lep vrt, prav dobro pitno vodo, hlev za štiri konje ali goveda, prav pripravna za kakega voznika ker je tukaj prav veliko vožnje. Naslov pove uprava tega lista. 570 5-1

Gospodarsko društvo
v Bermu p. Pazin, Istria

posreduje brezplačno pri prodaji svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rdeče in črne boje; kakovost izborna. 362(3)

● **Koncesionirani** ●
posredovalni zavod
za službe
Gradišče št. 10, I. nadstr.

priporoča p. t. gospem in gospodinjam v Ljubljani kakor tudi na deželo vestne in zveste služkinje z dolgoletnimi spricevali; istotako obvešča vladno vse služkinje, da jim dobi v najkrajšem času dobro in stalno službo. 709 3-1

Za spomladansko sezijo priporočam svojo popolnoma sortirano zalogo **izgotovljenih ob ek za gospode, dame, dečke, deklice in otroke** v najmodernejših vzorcih

in kroju, po zmerno nizkih cenah.
O. BERNATOVIC
„Angleško skladišče oblek“, Ljubljana, Mestni trg 5.

IZJAVA.

Podpisani izjavljamo tem potom, da smo poverili svoje **glavno zastopstvo** za Kranjsko, Spodnji Štajer, Primorsko in Istro gospodu Ivanu Komatiču, Ljubljana, Bavarski dvor II, in ga obenem najtopleje priporočamo cenjenim gospodom odjemalcem in interesantom.
Jan Klang a syn, tovarna za kmetijske stroje v Dačicích, Morava.

Vrtnarja =
samskega ali oženjenega brez otrok, sprejme **oskrbnitvo graščine Boštanj, p. Radna pri Sevnici.** Ponudbe na oskrbnitvo.

Zdrav, jako nadarjen deček-sirota brez starišev, star 16 let, ki je absolvirala dva gimnazijska razreda želi vstopiti v kako **trgovino** kot 695 3-1

učenec
Pojasniti da iz prijaznosti upravnistvo „Slovenca“.

Stara, na dobrem kraju obstoječa 640 2-1

Pekarija

je vsled preselitve takoj **za prodati.** Kje, pove iz prijaznosti upravnistvo tega lista.

Najcenejše
DEŽNIKE IN SOLNČNIKE

3436 domačega izdelka 52-1
priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu p. n. občinstvu in -- prečastiti duhovščini --

JOSIP VIDMAR

-- v Ljubljani --

Pred škofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernove ulice št. 4.
- Popravila točno in ceno. -

!! Učenec za fotografijo !!

se takoj sprejme pod ugodnimi pogoji. Obiskovalci realke ali gimnazije imajo prednost. — Poizve se pri **fotografu**

726 **Z. KREMA** 1-1
Sv. Petra cesta št. 27.

Otvoritev

od visoke c. kr.

deželne vlade

koncesioni-

rane pisarne

Podpisani usojam si slav. občinstvu vljudno naznaniti, da **otvorim 15. marca t. l. na Miklošičevi cesti št. 10** hotel „Lloyd“ nasproti hotela „Union“

pisarno za posredovanje

o zasebnih poslih, kakor o nakupu in prodaji pohištva in glasovirjev, o najemnin in najemodaji stanovanj v mestu, za letovišarje v poletju tudi na deželi, o nakupu in prodaji posestev, mestnih hiš, vil, stavbenih parcel itd., o najemnin in najemodaji, kakor tudi prodaji vsakovrstnih obrti, obrtnih lokalov in skladišč.

Ravno tu sprejemal bom naročila za reklamno podjetje, plakatovanje lepakov in za snaženje stanovanj in oken.

Za vestno in točno izvrševanje jamčim, in prosim mnogobrojnih naročil ter beležim

721 z velespoštovanjem (1)
Peter MATELIČ, Škofje ulice št. 14, Telefon št. 155.

A. LUKIČ

Pred škofijo šte. 19

Priporočam svojo veliko, popolnoma svežo **najmodernejšo konfekcijo oblek**

za gospode, dame, dečke, deklice in otroke po najnižjih cenah. — Postrežba solidna.

M. Berg-ova menežarija

Na mnogostransko željo ostane do 14. t. v Ljubljani. — (Zemljišče hotela „Union“). Vsak dan 2 predstavi ob 4. in 8. zvečer, v nedeljo ob 4., 6. in 8. uri.

713 V nedeljo, 14. marca ob 8. uri zvečer nepreključno zadnja predstava 1-1

Centralna kurjava in prezračevanje vseh sestavov

železne konstrukcije

streh, mostov in drugo, izvršuje tovarna za stroje

JAN ŠTĚTKA, Praha, Král. Vinohrady,

Fričova ulice šte. 892.

Gradnja železnih cvetličnjakov, tudi kurjava dotičnih s toplo vodo.

Etažna kurjava za stanovanja z 2, 4—6 sobami.

Novost: Patentni razpraševalci.

696 12-1

Dva krojaška pomočnika

sprejme **Josip Paulin v Novem mestu.** 727 1-1

Čevljarski pomočnik

dobro izurjen, dobi takoj delo proti tedenski plači K 10— ter proti hrani in stanovanju pri 731 **Mat. Stražar-ju v Domžalah.** 1-1

Stanovanje

na Tržaški cesti št. 45: soba, kuhinja, drvarnica se odda

radi preselitve takoj ali za maj. 730 3-1

Lokomobil

za 14 konjskih sil, malo rabljen, se radi povečanja obrti **proda.** Pripraven je za kurjavo z žaganjem in ostane še do konca aprila v obratu, kjer se vsak čas lahko ogleda pri **Jos. Oberstar-ju v Sodražici.** 729 4-1

110 filijalk

Moški čevlji na trake K 7'50 prav trpežni

Preizkušena kakovost!

Damski čevlji na trake K 6'50 prav trpežni

1200 uslužben-
cevin delavcev

707 10-1

Izredno ceni, trpežni, elegantni in priznani dobri so

čevlji

Alfreda Fränkel, kom. dr. Zastopnik J. Kraljevič

Filijalka: Ljubljana, Stritarjeve ulice šte. 9.

„Goodyear Welt“ čevlji in škornji najodličnejše popolnosti!

18.000 parov se
izdela na teden

Moški gorski čevlji K 16— American Style

Preizkušena kakovost!

Damski čevlji na trake K 12'50 iz chevreux, elegantni in okusni, blagi Goodyear

Najsolidnejša
: izvršitev :

Podružnice
Spljet, Celovec

- in Trst -

- Delniška glavica -
K 3.000.000. -

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje po čistih $\frac{1}{2}\%$

Kupuje in prodaja srečke in vse vrste vrednostnih papirjev po dnevnem kurzu.

Podružnice
Spljet, Celovec

- in Trst -

- Rezervni fond -
K 300.000 -

Izlet na Poljsko.

V prvih dneh majnika se ima izvršiti slovenski izlet na Poljsko. Dne 3. majnika je največji poljski narodni praznik, spomin na proglazenje poljske konstitucije, ko so Poljaki hoteli obnoviti in reformovati svojo državo, a jim tuje sile niso dopustile; dne 8. majnika je praznik svetega Stanislava, patrona poljskega naroda, a prva nedelja v majniku je posvečena Materi Božji, kraljici poljske krone. Letos so sveti oče dovolili levovskemu nadškofu, da se sme povsod, v litanijah in v drugih molitvah, dodajati vzklic: »Kraljica poljske krone, moli za nas!« In so prvo nedeljo posebej posvetili Materi Božji, kot kraljici poljske krone. Radi tega se bo letos obhajal ta praznik posebno slovesno.

Izlet bo torej zavzel čas od 1. do 10. majnika.

Vožnja iz Ljubljane v Krakov stane z brzovlakom čez Dunaj 36 kron v tretjem razredu. Najbrž se bodo pa na železnici dobile kakšne olajšave. Mladino — zlasti akademike — sprejme v Krakovem ondošnje katoliško akademsko društvo »Polonia«, za ostale goste se bo zavzela pa ondošnja »katoliška čitalnica«.

Tako ugodnih prilik, da bi si z najmanjšimi stroški bilo mogoče ogledati toliko zanimivega novega sveta, ne bo kmalu. Natančnejši načrt potovanja se oglasi pozneje. Kdor bi se hotel pridružiti, naj to sporoči na naslov: Dr. Leopold Léonard, Katoliška tiskarna, Ljubljana.

Buršensko nosilje na rektorja.

Vedeli smo, kako stoje vse akademične oblasti pod vplivom in pritiskom nemško-radikalnega burševstva, temu dokaz so nam bile že prav mnogokrat njih palice, ki so opetovano ustavile ves vseučiliški obrat. Toda tako očitnega dokaza za ta pritisk še nismo dolgo videli, kot se je zgodil te dni.

Poročal sem o nasilnih dogodkih v bolniškem društvu naše univerze in o protestnem shodu, ki se je vršil proti temu nasilju. Takoj drugi dan po shodu so slutili akademične in politične oblasti, da bodo burši na univerzi demonstrirali — bila je ravno sobota, ko se vrši običajni bumel. — Velika množica policajev je bila skrita v okoliših univerze in na univerzi je vladala nervozna napetost. Vendar se je bumel vršil v običajnih oblikah in ni prišlo do nikakih ekscesov.

Čez par dni je šla k rektorju deputacija, da mu izroči resolucijo protestnega shoda proti nasilju buršev v bolniškem društvu. Doslej je bila vedno navada, da je vsako deputacijo do rektorja sprejemal ravnatelj rektorske pisarne, nemški nacionalc dr. Blumauer. Ko je zvedel zahtevo deputacije, šel je rektorja informirat, zakaj se gre in kako li treba odgovoriti; potem je še-le spustil deputacijo k rektorju samemu.

Tako je pustil tudi to deputacijo, obstoječo iz 12 mož in zastopajo 40 društev, poklicati v svojo pisarno. Toda deputacija ni hotela k njemu. Zato pride sam dr. Blumauer k njej ter jo lepo vpraša, kaj želi. Deputacija odgovori: »Wir haben den Auftrag, mit seiner Magnifizenz zu sprechen.« Ko ni mogel tako ničesar iz njih izvleči, jih pusti naravnost k rektorju.

Načelnik deputacije opiše rektorju zadnje dogodke v bolniškem društvu ter prosi njegove intervencije. Rektor odgovori, da se strinja z deputacijo in obsoja s svojimi kolegi vred postopanje buršev. Vendar pa nima pravne kompetence, poseči vmes. Pač pa bo skušal s svojim vplivom privariti potom uresničiti želje deputacije. Deputacija mu omeni, da ima kot nadzorovalni organ ogledati blagajno bolniškega društva in sicer po pravilih tega društva, na kar jim rektor i to obljubi »durch den Quästor der Universität die Kontrolle vornehmen zu lassen.« Slednjič obljubi rektor, da bo skušal pritiskati na burše z odpovedjo prostora, ki jim ga daje doslej univerza zastonj. »Das Lokal — das wäre eventuell ein Mittel, zu dem wir berechtigt sind.«

Na dovoljenje rektorjevo objavi deputacija naslednjega dne v dunajskih listih njegovo izjavo. Naenkrat je završalo v burševskih krogih: zahtevali so od rektorja, da prekliče dotično izjavo, sicer začno na univerzi demonstrirati; s svojimi deputacijami in grožnjami ga prisilijo do popravka.

Dr. Blumauer pokliče urednika »N. F. Presse« ter mu da novo rektorjevo izjavo, v kateri zanika skoraj vse svoje prejšnje trditve. Tako je potolažil razžaljene burše in ti so se mu šli v slovesnih deputacijah zahvaljevat . . .

To je bil eden, doslej morda edini slučaj, da je rektor sprejel deputacijo, ne da bi bil poučen od nemškega nacionalca dr. Blumauerja, za kaj se gre in kako bo treba odgovoriti. To je pa tudi migljaj za bodoče deputacije, kam se imajo obrniti in s kom imajo govoriti.

S to novo izjavo rektorja pa ni bila zadovoljna deputacija, ki je objavila prejšnjo izjavo in bila sedaj takorekoč postavljena na laž. Zato objavlja danes v »Neues Wiener Tagblattu« svojo prejšnjo objavo in navaja doslovno rektorjeve besede. Slednjič pozivlja magnificenco, če čuti med dejstvi in njihovimi trditvami kako inkongruenco, da naj uvede proti njim disciplinarno preiskavo! Slede podpisi vseh 12 članov deputacije.

Tako se je enkrat posrečilo na drastičen način odkriti javno tajnost, kdo vlada v resnici na dunajski univerzi; kdo je tukaj gospod, kdo sluga; kdo velevala, kdo uboga . . .

4 tedne poskušnje

in na ogled razpošiljam svojo **KOLESA** po povzetju. Deli koles čudovito po ceni in dobri. Ilustr. ceniki franko. 2351

Fran Dušek

tovarna koles,
Opočno šte. 85.
na Češkem.

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsici comp.

Nadomestek za
Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznana kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd. cena 80 v.; K 1-40 in K 2- se dobiva v vseh lekarnah.

Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v etiketah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel originalni izdelek.

Richterjeva lekarna
pri „zlatem levu“ v Pragi
Elizabethgasse šte. 8 nova.
Dnevno razpošiljanje. 3557 43-1

Trpeči na protinu:

JAVNA ZAHVALA!

Izgubila sem popolnoma moj 15letni protin že po porabi osmih kopelji z Meschnark-ovo kopalno soljo „Podagrín“.

Gospa Marie Leitl, Gradec.

„Podagrín“ je neprekosljiv pri protinu, revmi, trganju v ledjih!

Užinek že po 3-4 kopelih, tudi pri večletnih boleznih. 10 do 20 zavojev po K 1- je potrebnih za eno zdravljenje. Mnogoštevilne zahvale. Dobi se v vsaki lekarni, drogeriji ali pa naravnost v

drogeriji v Gradcu, Sackstrasse 3.
„Podagrín“ - kopeli poceni v zdravilišču „JUNGBORN“ Brandhofgasse. 423 10-1

Razpošiljam fine izdelke:

Fine kranj. klobase velike, komad — 40
„ „ „ male, 11 k. za 2-
„ gnjati kakor praška šunka kg 2-
„ salamo iz gnjatij kg 2-40

Vse proti povzetju od kg 5 naprej.

Se priporočam **M. MODIC**

597 5-1 Šiška pri Ljubljani.

Popravite v vseh kuhinjskih navodilih:

Odslej se ne glasi več:
„vzemi toliko in toliko masla“

marveč

pravilno in primerneje

„vzemi toliko in toliko

Kunerol-a

za pripravo raznih jedil.“

Zahtevajte torej izrecno

Kunerol

Dobite to rastlinsko mast

v vsaki trgovini.

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijonirana potovalna pisarna

za

Ameriko

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

■ ■ ■

■ ■ ■

2900 52-1

■ ■ ■

Najcenejša vožnja v Ameriko.

V. J. Havliček a bratr v Poděbradech

izvozna tvrdka lanenega in modnega blaga priporoča v zajamčeno 468 52-1
izborni, dobro volneno in pralno, platno za dame in znani kakovosti modno blago
gospode, namizne prte iz damasta, brisače zajamčeno stalnobarnih
prekrasnih modnih vzorcev. **Cefiri** za srajce, obleke itd., po nizkih in stalnih cenah. Velika lepa izber! —

Opreme za neveste.

Mnogo pohvalnih priznanj. Naročila nad 15 K poštine prosto. 1 zavoje 40 m pralnih ostankov okusno odbranih za K 18- franko po povzetju.

— Samo pri nas dobite pravo in dobro blago. —

Izvolite pisati po vzorce!

„Pri solncu“. Slovenska trgovina. „Pri solncu“.

Katinka Widmayer

„pri solncu“ za vodo, v mestni palači. 2552

Priporočam slav. občinstvu veliko zalogo ravno došlih damskih klobukov najnovejše mode.

Nadalje raznovrstnega blaga: rokavice, nogavice, kravate, bluže, krila, otroške obleke, čepice, pasove, moderce, predpasnike, velika zaloga belega perila za dame, gospode in otroke, vsa oprava za novorojenčke. Največja zaloga umetnih cvetlic, venčkov, šopkov za neveste in nagrobnih venčev s trakovi. Vezanje cvetlic točno po naročilu. Za kupčevalce na debelo najnižje cene.

Najnižje cene! Solidna postrežba! Najnižje cene!

POZOR!

2977

Slovenska modna trgovina
modni salon za **moderne** damske klobuke

A. VIVOD - MOZETIČ, LJUBLJANA

Stari trg 21, filijalka v KRANJU na Glavnem trgu se najvdanejše priporoča veleocenjenim damam.

SVOJI K

Klobuke sprejemam v popravilo.

SVOJIM!

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz Ljubljane čez Antwerpen v New-York

je proga

rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih »Finland«, »Kronland«, »Vaderland«, »Zeeland« in »Samland« kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vljudna postrežba in spalnice po novem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenejša kakor na New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 26, od južnega kolodvora na levo pred znano gostilno pri »Starem tislerju«. 188 (52-1)

Pozor kolesarji!

Edino zastopstvo za Kranjsko za prava Puch-kolesa:
 „Specijal“ Puch-kolesa K 150—
 „Curier“ kolesa „115—
 Najboljše pneumatike Reithoffer-jeve. — Najnovejši
 šivalni stroji od K 66— naprej. (1)
 Za prekupovalce ista cena, kakor v tovarni!
 Ker prodajam brez potnikov, vsled tega vse blago veliko ceneje.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Z odličnim spoštovanjem

FR. ČUDEN

urar in trgovec v Ljubljani.

Naznanilo.

Čast mi je naznanjati sledečim damam,

da sem otvorila 4. soboto, dne 6. marca t. l.

pod tržko

M. Sedej-Strnad

novi modni salon damskih, otroških klobukov
 a palači Mešne hranilnice, Pršernove ul.

Na dolgotrajna modnišnja a najčistejši trgovini a

Ljubljani sem si pridobila a lej stroki veliko spo-

sobnosti, da mi bo mogla teleženjene dame a

Na kakem oziru popolnoma zadovoljiti.

Nabavila sem si tudi za prihodnje dunajskih

dunajsko in letno sezono najnovejših dunajskih

in pariških modelov, kakor tudi krasno izbiro

damskih športnih klobukov. 676 2-1

Zagotavljam točno posrebo in primerno

Legatstva aca točno posrebo in primerno

cene prostim za blagovito reklamo aca ter bližjim

z odličnim spoštovanjem

M. Sedej-Strnad.

Na vogalu Poljanske in Elizabetne ceste
 se pod zelo ugodnimi pogoji odda takoj ali s
 636 1. majnikom 3-1

prodajalna.

V isti je že oprava, ki se jo lahko porabi.
 Poizve se v hiši, in parteru na desno.

Kamnoseška tvrdka

Ignacij Čamernik v Ljubljani

sprejme takoj v službo proti dobremu
 plačilu 682 3-1

kamnoseka

kateri je zmčen dobro črke rezati v mar-
 mor, granit, sienit in labrador.

Ivan Jax in sin
 Dunajska cesta 17, Ljubljana.

Kolesa iz prvih tovarn Avstrije:
 Dürkopp, Styria (Puch), Waffenrad.

Šivalni stroji

izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Lincu.
 Ustanovljena leta 1867. **Vezenje** počujemo brezplačno.

**: Adlerjevi :
 pisalni stroji.**

Ceniki zastoj in franko.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi vljudno naznanjam, da sem
 s 1. marcem t. l. otvoril na Vodnikovem trgu v bivši
 Noili-jevi hiši pod tržko 567 3-1

Janko Železnikar
ново manufakturno trgovino
„Pri Vodniku“.

Po 14 letnem delovanju kot trgovec v prejšnji svoji trgovini, **Janez**
Železnikar, »Pri Janexu« v Lingarjevih ulicah, sem že
 znan slavnemu občinstvu, katerega zagotavljam, da bom tudi v svoji
 novi trgovini postregel ravnotako z najboljšim blagom ter
 se glede nizkih cen, solidne postrežbe in največje
 točnosti ne strašim nobene konkurence.

Dovoljujem si izreči slavnemu občinstvu zahvalo za zaupanje, ki mi ga je že toliko
 let izkazovalo ter prosim, da mi to zaupanje ohrani tudi kot lastniku nove tržke. Prosim
 slavno občinstvo, naj me blagovoli počastiti z obilnim nakupom.

Z odličnim spoštovanjem

Janko Železnikar
 trgovec z manufakturnim blagom.

Proti bolestim dihalnih organov pri
 posledicah prehlajenja in okazenja so se
 proti gnilobno učinkujoče

„VALDA“-pastil

zelo dobro obnesele, ker trenutno bolečine
 zljajajo

Cena jedne škatlje K 175.

Založba v vseh lekarnah.

Glavna zaloga za Avstrijsko-Ogersko:

lekarna Korwill's „Mohren“

Dunaj, L,

Wipplingerstrasse 12.

dina zaloga izvirnih

Ameriških čevljev

Avstr.-ameriška zaloga čevljev v Ljubljani.

Poleg kavarne „pri Slonu“. Pazite natančno na firmo.

2825 26-

Stavbeno, ametro in konstruk-
 cijsko ključavničarstvo.

Električne vidre in sesalke

Josip Weibl

J Spreitzer-ja nasl.

LJUBLJANA, Slomškova ulica 4.

priloga se slavnemu občinstvu in predstavi duhovni in izdelovanje vseh v to stroko spa-
 dalnih predmetov: žilno ozarekje na stroj, obhajline mize, ograje na muredvora
 omejeno ozarekje, večna vrata, balkoni, verande, stolpne križe, stedišne, strelo-
 vode, železna okna, železne stole itd.

Specijaliteti: valilni zastori in solnne plakte po najnovejšem sistemu s samodvigalnimi
 52- 8 3050 oporami brez vijakov.

Karola Kavšeka nasled.

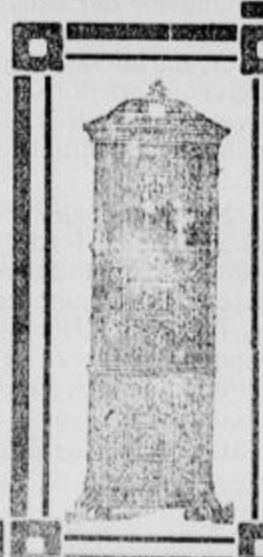
Schneider & Verovšek

— trgovina z železnilno na drobno in na debelo —

Ljubljana, Dunajska cesta šte. 16

prilogačata svoja branta zaloga najnovejših trajno go-
 rečih peči vsake vrste od priroastin do rafinej in,
 prednečnike, posode za premog, mizne štedilnike in
 železne dele k zidanim štedilnikom, nadalje kuhinjsko
 posodo, okove za stube in pohištva, ter prodje
 najboljše kokovski. Znana naj eča zaloga posledejskih
 strojev samo nruve vrste. Ceniki na zahtevo zastoni.

2737 26-9

Prvi kinematograf Pathé

Prej „EDISON“. DUNAJSKA CESTA. Nasproti kavarne „Evropa“ Vsako soboto in sredo nov program!

Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Cene prostora: I. prostor 60 v., II. prostor 40 v., I. prostor otroci 40 v., II. prostor otroci in volaki do narednika 20 v.

Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure predstave po znižani ceni. I. prostor 20 v., II. 10 v.

Slike se dobivajo samo iz prve svet. pariške tvor. Pathe Frères.

Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

Za šport in promet.

Zaloga koles

Puch, (Styria), Globus, Regent in drugih specialnih znamk ter posameznih delov. Izposojevanje koles prejem koles za emaliranje, poniklanje ter popravila: solidno in ceno.

Karol Čamernik

Ljubljana, Dunajska c. št. 9.

Izborna priložnost za nakup

za trgovce manufakturnega blaga in za krošnjare. Razpošilja se tudi zasebnikom.

40 do 45

metrov ostankov K15.—

sortirano v barhentu za obleke, 78 cm širok, krasni vzorci modnega ceffra za hišna oblačila, srajce in bluze, izborno obeljeno domače platno, kanafas, za posteljne prevleke, oksforda za srajce in predpasnike. Dolgost ostankov 6-10 metrov, zajamčeno brez napak in veleprima kakovost, perilne brve. Ako ne ugaja, denar-takoj nazaj. Najmanjše naročilo 1 zavoj za poskušnjo 40-45 metrov eventualno po želji sortirano K 15.— po povzetju pošilja

trgalnica R. HORNER, Nachod, Česko, pošilni predal.

Pri večjem naročilu 3% popusta.

623 3-1

Št. 366.

Razglas.

657 3-1

C. kr. deželna vlada v Ljubljani je ugodila prošnji mestne občine kranjske za preložitve tukajšnjih letnih semajev, ki bodo počenši z 1. 1909

vsak prvi ponedeljek majnika, septembra, oktobra, novembra, decembra.

Ako pade na te dni kak praznik, ali v mesecu novembru vseh vernih duš dan, se vrši letni semenj prihodnji ponedeljek.

Vsled te preuredbe odpadejo dosedanja letni semnji v Kranju in sicer 25. aprila (sv. Marka), dne 1. avgusta (Kocijanov semenj), dne 21. septembra (sv. Matevž), dne 18. oktobra (sv. Lukež) in dne 11. novembra (sv. Martin).

Mestno županstvo v Kranju

dne 1. marca 1909.

Gostilna, mlin in žaga

se oda s 1. aprilom na račun ali pa v najem. Nadalje

lep prodajalniški lokal

Z vso opravo tik župne cerkve v Št. Vidu pri Zatičini

se odda v najem. Lahko se dobi zraven tudi stanovanje.

Natančneje za oboje se izve pri gospodu 590 2-1

Iv. Končina, Gorenjavas pri Zatičini Dolenjsko.

SLIVOVKA

tropinovec
kranjski brinjovec

Odlikovano
v Parizu.

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležganjarni in
rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Konjarske
jeve pivovarne.

ZELO TRPEZNO POKROVNO SREDSTVO NA VREMENSKI STRANI JE

Eternit

ETERNIT TOVARNA LJUBEVITIA KATOLSKA LINA VITRAKABRUCK DUNAJ BUDIMPESTA NYERGES-UNFALI

Glavno zastopstvo za južne dežele:
V. JANACH IN DRUG, TRST.

Vprašanja na založnika Teodorja Korna, krova in kleparskega mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo streljane krovske dele iz različnega blaga. 1349 24-17

Polniki v Ameriko
Najboljše cene, po ceni in
na nasilno potovanje naj se obrnejo
na
Simona Hmeletka
v Ljubljani Kolodvorske ulice 28.
Kot avtorizirani Pojavila dego se brezplačno.

Vistotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Sprejme se takoj zanesljiv,
trezen,
dobro
izurjen

žagar

za parno žago, ki je obenem tudi
dober brusač. Zmožen mora
biti vsaj deloma italijanskega je-
zika. Ponudbe na naslov »Can-
tiere Navale Triestine«, Tržič (Monfalcone) Go-
riško. 622 3-1

Br. Hlavka

izdelovatelj kirurških in orto-
pedičnih predmetov in Bandaž,
Ljubljana, Prešernove ulice 5.

Priporočata svojo veliko zalogo obvezil
za zdravstvo in bolniško postrežbo, bižejev,
irigatorjev, aparatov za inhalacije s paro
in mrzlo, sterilizirane obveze in pamuka,
kakor tudi nogavice za krčne žile, kilne
pasove, usakourstne brizgalke, stvari in
aparate za samoklistiranje, najboljše kva-
liteta gumijevih posteljnih podložk. Vse
bandage se izdelujejo pod strogim nad-
zorstvom po odredbah p. n. gg. zdravnikov.
Ženanja naročila se točno, hitro in diskretno
dovečijo. — Galvanizirani poniklovalni zavod
3 motornim obratom. Popravila se izvršu-
jejo točno in ceno. 3 5

Najnovejše slovenske produkcije v oktobru.

Gramofoni
in plošče vseh sistemov in mark

Neprekosljudne glasu in re-
produkcije. — Prva specialna
uvozna hiša za gramofone.

Josip Moser, Dunaj IX. Kinderspitalgasse 10.
Največja zaloga plošč v vseh znamkah od K 3.— dalje.
Izborna rodbinska aparati od K 50.— dalje. Pošljo se
zastonj, ne da bi se slišo v naplavo. Zamenj vseh plošč
naj ulatnejša. Lastna popravilna ca. — Pošljo se vsak
dan na dežjo. Prospekti zastonj.

VODOVODI

kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri
domači specialni tvrdki.
Tehniške ocene in načrti
za: tonj, ko se poveri delo.

Inženier-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ul. 4. Brzjavi: Lachnik, Ljubljana.

Vino

izvrstno, iz vinskih gor, slavni izza časa Rimljanov, ležečih na morski obali Izola-Pirano, je napredaj v kletih poštenih slovenskih kmetov. Posreduje in za pristnost jamči: „Kmečka gospodarska zadruga v Medoših (Korte)“ pošta Pirano — železniška postaja Portorose (Istra). Cena belemu (rumenemu) vinu po 26 K hekto na debelo in po 28 K hekto na drobno. Cena črnemu (istrsko refoško) po 20 K hekto na debelo in po 22 K hekto na drobno postavljeno na postaje.

Domača tvrdka!

LUKA VILHAR

Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 4
tik novega poslopja Katol. tiskarne.

izvršuje točno in po nizkih cenah vsa naročila na vsa: kot: žepne, stenske ter ure bukovrsne ure, dilke, zlate, srebrne in nikelnaste ure, veržice, prstane in srebrnino. 282452-1
Vsa popravila se izvrše solidno in po nizki ceni.

Kje se dobe najboljši poljedelski stroji, kakor mlatilnice, gepeljni, slamozeznice, čistilnice, preše, za sadje i. t. d.

Edino le pri:

FR. STUPICA

v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1., Valvazorjev trg št. 6.

in zakaj: zato ker so dotični stroji iz najboljših tovarn sveta, najboljše sestavljeni, ker se istih proda na tisoče in tisoče komadov in se ravno radi tega, ker se jih izdeluje v velikih množinah, dobivajo po nizkih cenah.

Moji stroji so povsod jako priljubljeni.

Obračajte se na mojo tvrdko pri nakupu stavbenih potrebščin, portland-cementa, traverz železniških šin in druge različne železnine in raznega orodja, nagrobni križev, tehtnic. 1739

Priporoča se:

Hotel pri Maliču

(nasproti glavne pošte) v najprometnejši legi mesta. — Sobe za tujce od 1'20 K naprej.

restavracija v hiši.

Oddajajo se tudi mesečne sobe po znižani ceni. 484 52-1

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših faconah in velikih izberah

112 priporoča 52-1

Ivan Soklič.

Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

Skupna rezerva sklepom
1907 čez stotisoč kron.

Upravno premoženje sklepom
1907 3 milijone šeststotisoč kron.

Zadružnikov čez 550.

Glavna Posojilnica

registr. zadruga z neom. zavezo v Ljubljani,

pisarna na Kongresnem trgu št. 15. nasproti nunske cerkve obrestuje hranilne vloge po

4 ³/₄ %

t. j. K 475 na vsacih 100 kron, takoj od dneva vložitve, pa do dneva dvige brez odbitka rentnega davka. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Uradne ure od 8. do 12 dopoldne in od 3. do 6. popoldne.

Tekoči račun v Avstro-ogrski banki v Ljubljani. 3418

Račun poštna hranilnice št. 49086.

Telefon št. 135.

Kongresni trg **M. DRENIK** Kongresni trg

Največja zaloga ženskih ročnih del in pripadajočega materiala.

Vsakovrstno vezenje na roko in na stroj. — Predtiskarija itd.

— Velika zaloga telovadske obleke. —

2399

= Fotografski umetni zavod = Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice št. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih naročil kakor: povečavanje, reproduciranje, fotografiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

— Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. —

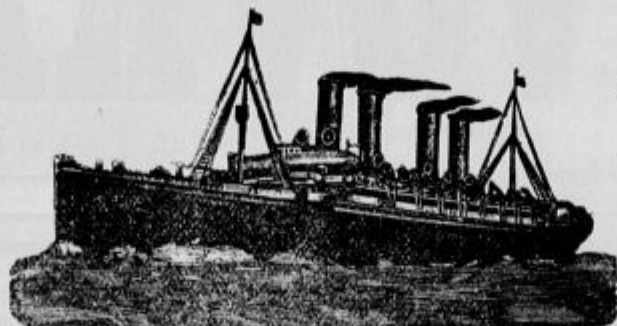
2833

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki
„Severonemškega Lloyd“

iz **BREMENA**

v **NEW-YORK ::**

s cesarskimi brzoparniki
:: Kronprinzessin Cäcilie ::
Kaiser Wilhelm II, Kron-
prinz Wilhelm, Kaiser Wil-
:: helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožne listke za parnike gori navedenega parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnic dobite v Ljubljani edino-le pri 2886-58

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnita točno in brezplačno. Postrežba poštena, realna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona, Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Berite! :

!!! Pozor!

Sodi.

Več vrst sodov ima napredaj A. REPIC, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 566 52 1

F. K. Kaiser

puškar v Ljubljani,

Selemburgove ulice št. 9.

priporoča svojo zalogo raznovrstnih pušk, samokresov, lovskih potrebščin, vseh del koles (bicikljev), kakor tudi umetaljni ogenj po najnižjih cenah. Popravila pušk, samokresov, bicikljev točno in solidno. Cenovniki zastoj in poštne prosto. 51 12-1

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

Blago prve vrste

Točna postrežba

- Najnižje cene -

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami ter zapriseženi sodnijski cenilec. 195 52-1

Ljubljana, Wolfve ulice št. 3.

Telefon 177.

L. Tomažič

zaloga piva

v Spodnji Šiški pri Ljubljani.

Gospodom gostilničarjem in p. n. slavnemu občinstvu priporočam

zagrebačko in

= češko pivo

! JAJCA ! za valjenje

od čistokrvnih rumenih Orplugtouk, najboljše zimske jajčarice. Tucat K 3-60.

HENRIK FRANZL, Ljubljana, Privoz št. 10.

Telefon št. 12017.

Osrednja banka čeških hranilnic

Telefon št. 12017.

Podružnica: DUNAJ I., Wipplingerstrasse 22. — (Ustredni banka českých spořitelén) — Podružnica: DUNAJ I., Wipplingerstrasse 22. Vloge na knjižice in račun 4% in 4 1/4%. — Kupovanje in prodaja vrednostnih papirjev. — Uprava in čuvalna zaloga brezplačno. Posojila okrajem, mestom, občinam in drugim javnim korporacijam proti amortizaciji na 4% in 1/4% upravne pristojbine. Financiranje javnih podjetij. Emisija lastnih 4% bankovnih obligacij, katere uživajo pupilarno sigurnost in se smejo rabiti za vsakovrstne kavcije.

Del. kap. 7,000.000 K
Telegrami: Sporo banka.
Deponiranje kavcij in
: vadij raznih vrst :
Eskont menic samo
: denarnih zavodov :
Bankovne informac je
: in svete brezplačno :

Herbapny-jev podfosfornokisli

apneno-železni sirup.

Ta je že 39 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izobno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje sluz, pomirja kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev. Cena steklenici K 250, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Helmannova lekarna (Herbapnyjev naslednik) „zur Barmherzigkeit“, Dunaj, VII. h. Kalserstr. 73-75.** V zalogi je nadalje pri gosp. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovu, Volšperku in Andrijeveču.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

Herbapny-jeva

aromatiška esenca.

Že 34 let uvedeno in najbolj preizkušeno, boli lajša joče mazo. Lajša in odstranja bolečine v udih in kitah, kakor tudi nerazne boleti.

Vsak na živcih bolni

Naj nam takoj naznani svoj naslov

in presenetili ga bomo z dragocnim darilom. Poslali mu bomo popolno zastop in poštne prosto v zaprti kuverti našo „razpravo o moderni elektroterapiji“, ki na lahko umeven način v zanimivih poglavjih razpravlja o temeljih moderne zdravljene elektriko, vsled česar postane knjiga dragocena ne le za strokovnjake,

marveč tudi za širše občinstvo. Se nikdar se ni v Avstriji razširjala tako bogato opremljena knjiga brezplačno; ker pa smo služili trpečemu človeštvu in opozorili bolnike na doslej neznane blagodejne prednosti električnega zdravljenja, prinašamo to žrtev in smo uverjeni, da bo vsak rad sprejel to darilo.

Vsak, kdor trpi na splošni oslabelosti živcev, bolečinah v želodcu in črelih, pomankanju spanja, glavobolu, vsak, kdor čuti, da manjka njegovemu telesu naravna elastičnost, kdor zjutraj omamljen vstane in s strahom misli na dnevno delo, ki ga napravi nervoznega najmanjši sum, ki se vstrši najmanjše zapreke, ki ga mučijo revma, trganje, neuralgične boleti, ohromelost, krči, vsak naj bere to knjigo, in sodimo ter upamo, da se bo navzel iz nje presenetljivih naukov.

Elektroterapevtska ordinacija,

Dunaj, I. Schwangasse 1., Mezzanin, odd. I. s/3.

Kupon za brezplačno knjigo.

Na 14. 3. 1909.

elektroterapevtsko ordinacijo na Dunaju I., Schwangasse 1., Mezzanin, odd. I. s/3.

Prosimo pošljite mi knjigo „Eine Abhandlung über moderne Elektro-Therapie“ gratis in franko pod zaprto kuvertu.

Ime:

Naslov:

H 704 1-1

Služba organista in cerkovnika

se razpisuje v Radovici pri Metliki. — Plača v moštni beri in v denarju. Če pomaga pri ekonomiji ima povrh prosto stanovanje in hrano. Nastopi se o sv. Juriju. 733 3-1

oženjenega hlapca

ki je vajen konj. Prosto stanovanje, plača po dogovoru. Več se izve: **Linhartove ulice.** 459 10-1

Ponudba

Iščem kakih 20 združnikov za iskanje železne rude v kraju, kjer se je veliko nahaja že na vrhu. Gotovo je, da se nahaja v globoki širši blago. Kdor se zanima za stvar, naj se oglasi do 1. aprila 1909 na upravo tega lista. 635 3-1

Jaz Ana Csillag!

s svojimi 185 om dolgi orjaškimi lorelejskimi lasmi, ki sem jih dobila po 14 mesečni rabi pomade, ki sem jo iznašla sama. To je edino sredstvo proti izpadanju las, za njih rast in negovanje, za ojačitev lasišča, pri moških krepko pospešuje rast brade in že po kratki dobi daje lasem in bradi naravni blešč in polnost in jih varuje pred prezgodnjim osi-venjem do najvišje starosti.

Vsakdo si lahko do visoke starosti po rabi od gospe Ane Csillag iznašena pomade ohrani svoje lase goste in dolge. Nobeno drugo sredstvo nima toliko redilnih snovi za lase, kakor pomada Csillag, ki si je po vsej pravici pridobila svetovni sloves, ker dame in gospodje že po prvi lončki pomade dosežejo naj- boljši uspeh, ker izpadanje las poneha že po nekaj dneh popolnoma in začne poginjati novi lasje. Ta uspeh dokazuje mnogo tisoč, iz vsega sveta dospelih priznanih pisem, ker le resnica venča uspeh. 519 (20-1)

Lonček stane: 2 K, 4 K, 6 in 10 K.

Po pošti se pošilja vsak dan po vsem svetu s poštanim povzetjem ali denar naprej iz tvornice

Ana Csillag, Dunaj I., Graben šte. 14,

kamor je naslavljati vsa naročila. *****

S 4/8
95 K. K.

Oklic.

725 2-1

Prodaja hiše, prikladne za trgovino v Trebnjem.

Dne 5. aprila 1909 ob 10. uri vršila se bo pri spodaj navedeni c. kr. okrajni sodnji **prostovoljna dražba v konkurzu zapuščine Jakoba Petrovčiča v Trebnjem** spadajočih zemljišč vlož. št. 37 in 198 kat. obč. Trebnje, obstoječe iz hiše št. 3 v Trebnjem, vrta, kašče in gozda s trgovinsko opravo vred.

Hiša leži poleg cerkve in je nalašč prirejena za trgovino in z vsemi prostori za trgovino, z lepim vrtom za zelenjavo. Izključna cena znaša za hišo in vrt z opravo trgovine vred 16834 K. Parceli št. 4/2 kašča, in 15 vrt v izmerji 106 m² in 1255 m² ob državni cesti v Trebnjem zelo pripraven stavbeni prostor se izključeta za 2265 K. Četiri ure od Trebnjega oddaljen lepo zaraščen bukov gozd parcela št. 586/72 v izmerji 2 ha 24 a 51 m² se izključeta za 1796 K 08 v.

Vadij znaša 100% izključne cene in je v gotovini, državnih ali javnih, pupilarnovarnih vrednostnih papirjih ali knjižicah mestne hranilnice v Rudolfovem, v Ljubljani in posojilnice v Trebnjem ali Žužemberku, ali ljubljanske kreditne banke položiti v roke sodnega komisarja.

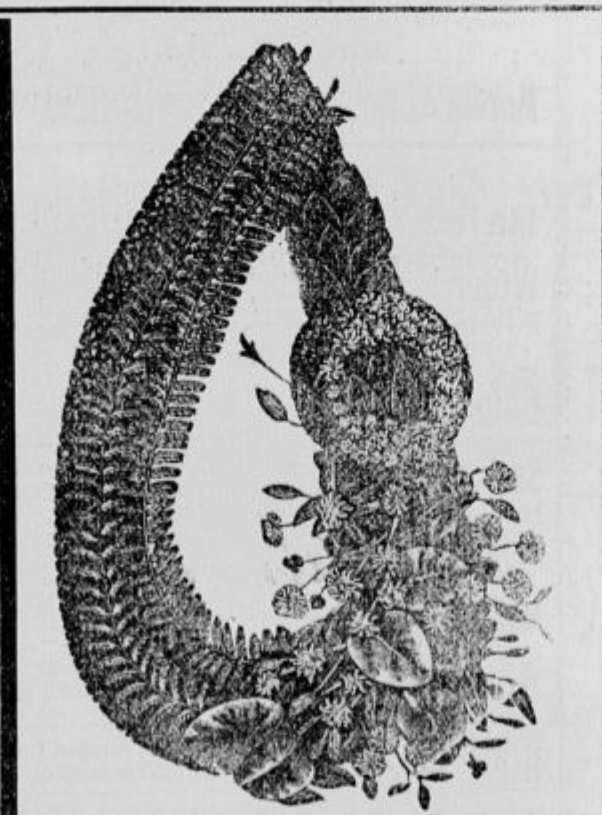
Vknjiženim upnikom ostanejo njihove pravice pridržane. Zdražitelj hiše prevzame vknjiženo hranilnično terjatev v znesku 8000 K in terjatev družega upnika, plačljivo v letnih obrokih v znesku 4326 K 16 v svojo plačilno obljubo; istotako vstopi v najemno pogodbo z dne 26. svečana 1908.

Ostalo izkupilo hiše in izkupilo ostalih zemljišč je v enem mesecu s 6% obrestmi od dneva dražbe plačati na roke upravitelja mase.

Dražbene pogoje si vsakdo upogleda ob navedenih urah pri sodnji ali pri upravitelju mase, c. kr. notarju v Trebnjem dr. Andreju Kuharju

C. kr. okrajno sodišče Trebnje

oddelek I dne 28. februarja 1909

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev

in 3077 66-1

trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

CENE BREZ KONKURENCE!

Lepa zračna stanovanja

vsake vrste, z 1, 2 ali več sobami od 8 kron mesečno naprej, se takoj ali za pozneje oddajo v novozgrajenih hišah na **Predovičevem selu** poleg Ljubljane. — Več se izve pri **E. Predoviču, Ambrožev trg 7, v Ljubljani.**

Štambilije
vseh vrst za urade, društva trgovce itd.
Anton Černe
graver in izdelovatelj kavčuk - štambiljev
LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 6.
Ceniki franko. 3450 52 1

Najboljše klavirje harmonije

ameriškega sistema prodaja in izposoja najceneje edina narodna trdka

Alfonz Breznik Gradišče št. 11
blizu nunske cerkve
Kot edini domačin, strokovnjak in učitelj „Glasbene Matice“, opozarjam vsakogar, naj se blagovoli preprčati o blagostojnosti in trpežnosti mojih instrumentov. — Delna odplačila. — Desetletno jamstvo. Najceneje uglaševanje. 2079 32 1

Spretna 703 1-1

prodajalka

vajena mešane stroke išče službe, kje na deželi ali v mestu. Blagohotna pisma naj se pošljejo na upravo t. l. pod „poštenost“.

Lepo stanovanje

za stranko brez otrok, obstoječe iz 4 sob, kuhinje in pritliklin se odda v bližini državnega kolodvora v Spodnji Šiški za majev termin. 722 4-1

Krasno posestvo

z mlinom je na prodaj blizu Ljubljane ob Kamniški Bistrici. Vsa uprava, park, ribištvo, vodna moč. Natančneje uprava „Slovenca“. 558 10-1

Vinko Majdič

valjični mlin v Kranju,

Kranjsko.

Največja proizvodnja priznana najboljih pšeničnih mok in krmnih izdelkov, ki izvirajo iz najbolj izbranih pšeničnih vrst. Proizvodi vzamejo jako veliko vode v se in dajo kvantitativno nedosegljivo pridelek, kar je zlasti za gospode pekovske mojstre neprecenljive vrednosti. 2916 52-1

Zastopstva in zaloge:

V Ljubljani, Kočevju, Podgradu, Trnovem, Trstu, Pulju, Gorici, Celovcu, Beljaku, Bolcanu, Inomestu, Tridentu, Zadru, Spljetu, Ercegovem, Kotoru, Sarajevem.

Brzjaviti: Valjični mlin, Kranj.

Podružnice:
Praga s menzincami, Graben 15, Mala strana, Most alen 17, Baden, Brno, Češka Lipo, Češka Kamnica, Moravski Zumberg, Mödling, Novi Jič, Pizna, Zeltava in Liberec.

Menzajnice na Dunaju:
I. Wollzeile 10, Taborstrasse 4, III. Ungargasse 77 (vogel Rennweg), III. Löwengasse 27 IV. Wüdnor Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a, VI. Gumpendorferstrasse 22, VII. Mariahilferstrasse 70, VIII. Lerchenfelderstrasse 132, IX. Alservasse 52, XVIII. Währingerstrasse 82, XIX. Döblinger Hauptstrasse 52, XIX. Hauptstrasse 52.

Menjalnična delniška družba „MERCUR“
DUNAJ, I. Wollzeile 1.
Kec. kapital K 20.000.000. Rez. vklad K 8.000.000.

Najkulantnejši
:: nakup in prodaja ::
vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk, deviz, valut in denarja. ::
:: Zamenjava in eskomptiranje ::
izrebranih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov. *

Domače slovenske tvrdke.

Brivci.

Franchetti Engelbert, brivec in prodajalec par-fumov, Sodnijske ulice 2.

Kelšin Stanko, brivec, Kopitarjeve ulice 1.

Čevljarne.

Herisch Josipina, trgovina s čevlji Židovske ulice,

Stor Julija, trgovina čevljev za gospode, dame in otroke, Prešernove ul. 5.

Treo Karolina, najstarejša trgovina obuvala, Pogačarjev trg 1.

Žibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

Črkoslikarji in pleskarji.

Brata Eberl črkoslikarja, stavb. in pohišt. plesk. lakirarja in prodaja oljnatih barv, Miklošičeve ul. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Fotografi.

Rovšek Davorin, fotografski zavod, Kolodvorske ulice 32-34.

Gostilne in restavracije.

Plzenski sanatorij pri Roži, plzenski prazdroj v stekli, izv. napoln.

Restavracija Avg. Zajec, Sodnijske ulice 6.

Galanterijsko blago.

Bahovec Jernej, trgovina s papirjem in galanterijskim blagom, Marijin trg poleg Prešernov. spomen.

Kenda Veronika, trgovina s papirjem, Dunajska cesta 20.

Kenda Veronika, zaloga igrač, Dunajska c. 20.

Korenčan I. Zaloga na debelo s pletenami, galanterijskim in norinberškim blagom. Stari trg 5.

Petričič Vaso, trgovina z galanterijskim blagom, Mestni trg 21.

Prodajalna „Katoliškega tiskov. društva“, Kopitarjeve ulice 2.

Vrečko Ivan, trgovina s papirjem, Sv. Petra cesta 31.

Klobučarji, krznarji.

Krejči A., krznar in zaloga klobukov, Kongresni trg.

Knjigarne.

Katoliška bukvarna, knjigarna, umetnine, antikvariat, Pred škofijo 5, poleg stolnice. — Glej inserat.

Knjigoveznice.

Knjigoveznica katol. tisk. društva, Kopitarjeve ulice 6, II. nadstr.

Konfekcije.

Čik Marija, trgovina z izgotovljeno obleko Mestni trg 9.

Gričar & Mejač, zaloga obleke, Prešernove ulice 9.

Lukič A., konfekcija za gospode in dame, dečke in otroke, Pred škofijo 19. Glej, inserat.

Rovšek Marije nasl. Davorin Rovšek, trgovina izgotovljenih oblek in oblačilnega blaga, Kolodvorske ulice 35.

Lekarne.

M. Ph. Čizmar Josip, lekarna pri zlatem orlu, Jurčičev trg.

Ph. Mr. Leustek - lekarna poleg jubilejnega mostu.

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotova.

Lesna trgovina.

Kobi A., lesna trgovina, zaloga bukovih drv razžaganih in razklanih. Karolinska zemlja 22, (dolenjska mitnica).

Kobi A., trgovina z žaganim in obtesanim lesom deske in remeljni, les za kolarje, špice za vozove. Karolinska zemlja 22.

Lesni in sitarski obrt

Arko Matko, trgovina z lesno, pletarsko in sitarsko robo, zaloga otročjih vozičkov, žime, morske trave, Semeniško poslopje.

Pakič M., prvi kranjski lesni, košarski in rešatarski obrt. Sanke. Pogačarjev trg.

Mizarji.

Dogan Ivan, mizarski mojster in zaloga pohištva, Dunajska cesta 19. Glej inserat.

Trink Alojzij, mizarski mojster, Linhartove ulice, šte. 8.

Manufakturno blago.

Česnik Janko, „Pri Česniku“, manufakturna in modna trgovina. Stritarjeve (Lingarjeve, ulice

Grobelnik I., trgovina z manufakturnim in modnim blagom, Pred škofijo št. 1.

Kessler Ign., trgovina z manufakturnim blagom, Pogačarjev trg.

Lenasi & Gerkman, trgovina s suknenim blagom, Stritarjeve (Špitalske) ulice. (Glej inserat).

Pri sv. Cirilu in Metodu, lastnik Iv. Miklavc, Lingerjeve ulice 1.

Skaberné A. & E., trgovina z manufakturnim blagom na debelo in drobno, Mestni trg 10.

Souvan Franc Ksav., manufakturni trgovini na drobno, Mestni trg nasproti mestn. magistrata

Souvan Franc Ksav., manufakturna trgovina na debelo, Francovo nabrežje za vodo.

SOUVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na debelo, Pred škofijo št. 1, II. nadstr.

SOUVAN FRANC, SIN manufakturna trgovina na drobno, Mestni trg št. 22, v stari Souvanovi hiši.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom na debelo in na drobno, Miklošičeva c.

Urbanc Feliks, trgovina z manufakturnim blagom Pod trančo šte. 2.

Modno in mešano blago.

Boltar Josip, trgovina z mešanim blagom, Florijanske ul. 17.

Magdič Pavel, modna trgovina narodne vezenine, trakov, zastave, znaki, Prešernove ul. 7.

Orehek Matej, trgovina z mešanim blagom, Kolodvorske ulice 26.

Pri nizki ceni (Žargi) zaloga zimskih potrebščin in potrebščin za krojače in šivilje, Sv. Petra cesta 2.

Skušek Engelbert, modna trgovina za gospode, Mestni trg 19.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom, manufakturno in potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Opreme za neveste in ženine.

Alešovec Marija, opreme, perilo za gospode in žene, učilišče za šivanje perila, Poljanska cesta šte. 22.

Šarc Anton, domači izdelki rjuh in oblačil od enostavnega do najfinjšega. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, domači izdelki srajc in korsetov, kril in spalnih srajc. Sv. Petra cesta 8.

Šarc Anton, srajce za gospode, spalne srajce, spodnje hlače. Sv. Petra cesta št. 8.

Platno.

Šarc Anton, platno za rjuhe in za telesno perilo. Sv. Petra cesta 8

Šarc Anton, prti, prtiči, brisalke, robci, namizne oprave za kavo i. t. d. Sv. Petra cesta 8.

Pralnica in svetlolikalnica.

Šarc Anton, parna pralnica z električnim obratom. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, svetlo-likalnica ovratnikov in manšet. Kolodvorske ulice št. 8.

Šarc Anton, pranje in likanje bluz, zastorov in finega perila.

Pekarije.

Bizjak Terezija, pekarija, Poljanska c. 25.

Jenko Avgust, pekovski mojster, Marije Terezije cesta 7.

Žužek Karol, pekovski mojster, Florijanske ulice 8.

Posojilnice.

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice, sprejema hranilne vloge in daje posojila, Dunajska cesta št. 18.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 Glej inserat.

Stavbeniki.

Accetto Valentin, stavbena tvrdka, Trnovski pristan šte. 14.

Ogrin Ivan, stavbeni podjetnik, Karlovska c. 5.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Specerijsko blago.

Babič Franc, zaloga specerijskega blaga, špirta, žganja, moke, otrobov in koruze na drobno in debelo, Dolenjska cesta št. 2.

Berjak & Šober, trgovina s spec. blagom in žganjem, Vodnikov trg 2.

Leskovic & Meden trgovina specerijskega kolon. blaga in dež. pridelkov, Jurčičev trg 1.

Mencinger Stefan, trgovina s specerij., delikatesnim in mešanim blagom, Martinova cesta 18.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami. Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Šarabon A., trgovina s specerij. blagom, žganjem in deželnimi pridelki na debelo in drobno.

Šarabon A., glavna zaloga rudninske vode.

Sarabon A., novo urejena pražarna za kavo in mlin za dišave z električnim obratom.

Sarabon A., Zaloga brinja in sliv za žganje-kuho.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko, Sv. Petra cesta 21.

Tapetniki.

Dostal Karol, tapetnik, Sv. Petra cesta 5.

Puc Dragotin, tapetniški in preprogarski mojster v tvrdki Puc & drug, Marije Terez. c. 11.

Urarji in zlatarji.

Čuden Fran, trgovina z urami, zlatnino in srebrnino Prešernove ulice.

Krapež Milko, urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, Jurčičev trg 3. Glej, inserat.

Suttner H., urar in trgovec z zlatnino in srebrnino, Mestni trg, nasproti rotova.

Vilhar Luka, urar in trgov. zlatnine, Kopitarjeve ulice 4. Glej inserat.

Zajec Fr. P., optik, urar in trgovec z zlatnino, srebrnino, gramofoni in ploščami, Stari trg 26.

Usnje.

Kregar K. A., trgovina z usnjem in čevlj. potrebščinami. Sv. Petra cesta šte. 2.

Mally Fran, trgovina z usnjem, Resljeva cesta 2.

Sennig Josip, zaloga vsakovrstnega usnja in čevljar. potrebščin na debelo in drobno, Prešernove ulice.

Vezenine itd.

Mersol F., trgovina modnega blaga, vezenin, predtiskarija, Mestni trg 18. Glej, inserat.

Vrtnarji.

Bajec Ant., cvetlični salon, Pod trančo, Vrtnarija, Karlovska cesta 2.

Wider I., trgovski in umetni vrtnar, Šelenburgove ulice 3.

Železnina itd.

Golob Valentin, trgovina z železnino itd., Mestni trg 10.

Stupica Fr., trgovina z železnino, poljed. stroji in cementom, Mar. Ter. c. 1 poleg Figabirta in Ančnikovega skladišča. Glej inserat.

Razne tvrdke.

Babnik Jakob, vodovodni inštalater Ljubljana, Poljanska cesta 3.

Bischof Rudolf, slaščičarna, Poljanska c. 22.

Brata Hlavka zaloga kirurških in ortopedičnih predmetov, Prešernove ulice

Frisch I. trgovina potnih potrebščin in predmetov ter usnjegalanter. blaga, Marijin trg 3.

Götzl ml. & Lebar, podobarja, pozlataja in izdelovatelja oltarjev, Turjaški trg 1. Glej inserat.

Hofbauer Ana, izdelovateljica cerkvenih paramentov, Wolfve ulice.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine, Mestni trg.

Lavrenčič Mako, trgovec in zastopnik, I. belovarskega parom Dunajska cesta.

Mally Fr. & dr., parna opekarna, Resljeva

Paulin I., glavna zaloga najbolj. briketa, pred in drva, Nove ulice 3.

Puh Josip, polaganje parketov, Gradaške

Remic Franc, glavno zastopstvo kr. povl. za bičke tvornice likera, preje Franjo korny, Zagreb.

Rohrmann V. H., trgovina z veget. lijami in deželnimi pridelki ter izvoz sadja na debelo, Sv. Petra cesta 28.

Sax Fr. domača elektrotehnična obrt, On šče 17.

Sirk Ivan, trgovina s suhim mesom, Šolski vored. Stanovanje: Poljanska cesta 70.

Škrl Josip, spedijsko podjetje in prevoz po šta, Gradišče 1.

Škrl Josip, prevažanje pohištva, Gradišče 1.

Tehnična pisarna K. Holinsky, hitekt in stavnik, Šelenburgove ulice 4, II. nadstr.

Turk Jos. prevažanje blaga in podjetnik, dekega cesta šte. 3.

Turk Jos. lastnik prvega slovenskega pogona zavora.

Vidmar Josip, zaloga dežnikov in solčnikov, Pred škofijo 19, Prešernove ul. 4, S. trg šte. 4. Glej inserat.

Visjan Fran, izdelovatelj vozov Kolodvorske ul. 25.

Vodnik Alojzij, kamnoseški mojster, Kolodvorske ulice.

Zajec Andr., izdelovatelj cementnih predmetov, Pešata, Dol p. Ljubljani.

Zamljen Ivan, čevljarski mojster, Kongresni trg.

Zidar Jos., glavni zastopnik za kranjsko hrane, veležanjarne za slivovko in trnovce A. Hermann v Varaždinu, Dunajska c. 3.

Zidar Jos., različna zastopstva, komisijiska trgovina z žitom, trgovina z lanenimi tkaninami na debelo, Dunajska cesta 31.

Opazka: Ako se oglašita vsaj dve vrste ene vrste, dobita poseben oddelek.

Slivovka

pristna, iz leta 1876., v originalnih steklenicah umrlem srbskem patrijarhu Brankoviću, kakor drugo blago priporoča ceno

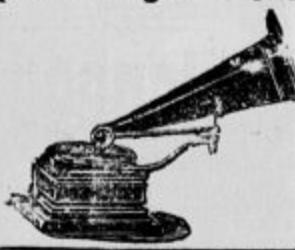
špecerijska tvrdka

646 **B. SEVAR,** Ljubljana, Sv. Jakoba trg.

Velika zaloga raznih 22 slovenskih plošč in gramofonov

ceniki od gramofonov in plošč na razpolago.

Fr. P. Zajec urar in optik Ljubljana, Stari trg, št. 28.

Gostilna in trgovina

se odda v najem na Vr pri Domžalah.

Poizve se istotam v hiši št. 3 ali v Ljubljani Marije Terezije cesta št. 1 v trgovini z železom nino **Fr. Stupica**. 189

Se nekaj

vinskih sodo

iz hrastovega in kostanjevega lesa, p dobro chranjenih in močnih v obsegu 1 600, 700, 800, 900, 1400, 1500, 1600 do 50 odda po primerni ceni tvrdka **M. Rosn** in drug, veležanjarne sadja, Ljubljana poleg Koslerjeve pivovarne. 295 156

IGNAC FOCK V KRANJU

paro-tovarna za milo, surovi margarini, kristalno sodo in stearinske sveče

Častiti duhovščini priporočam stearinske sveče za cerkveno rabo z znamkami „EXCELSIOR“ in „SUPERIOR“.

priporoča mila vseh vrst, toaletna mila, glicerinska in jedrnata, stearinske sveče znamki „ELEKTRA“ in „SOLNCE“, posebno pa milo v prid „družbe sv. Cirila in Metoda“ z znamko: 20. IX. 08 in blagovestnikov ki je produkt moderne kemije zato neprekosljivo blago.

Največje in najstarejše slovensko podjetje!

Ustanovljena leta 1882.

Telefon števil. 185

Ustanovljena leta 1882.
Pošilne hranilnice račun števil. 828.405.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastnem združenem domu **A Ljubljani** na Dunajski cesti števil. 18

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa nad **K 65.000.000**—

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi hranilne vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga. Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908 nad **K 17.000.000**—

Posojuje na zemljišča po 5 1/4 % z 1 1/2 % na amortizacijo ali pa po 5 1/4 % brez amortizacije; na menice po 6 %.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsaki dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

114

52—1

H. SUTNER urar in trgovec z zlatino in srebrnino LJUBLJANA Mestni trg nasproti rotovža

priporoča svojo veliko zalogo vseh prvih in najboljših vrst pravih švicarskih zlatih in srebrnih žepnih ur, najbolj slovečih znamk, kakor: Schaffhausen, Glashütte, Omega, Bilodes, Urania, Roskopf, itd., zlatih in srebrnih verižic, obeskov, okraskov, zaponk, uhanov in prstanov, z navadnimi in briljantnimi kamni, pravega srebrnega in kina jedilnega orodja, nastavkov ter drugih predmetov iz kina srebra. Vedno največja izbira v najnovejših salonskih urah, ter specialiteto v stenskih urah s kukavico, budilk i. dr.

Zahtevajte moj veliki cenik,

ki ga tudi po pošti pošljem zastoj in poštnine prosto.

Razpošiljanje

blaga na vse

kraje sveta!

2568 24—1

Glogowski & Komp.

c. in kr. dvorna založnika

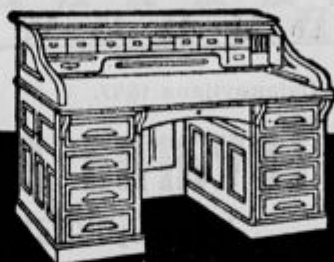
Dunaj I, Franz-Josefs-Kai 15 in 17

454 34—1

priporočata

**Praktično
in
priročno.**

Remington-samopisnice
(pisalne stroje) model X. in XI.

kakor tudi pisarniške potreščine, pohištvo, n. pr.

amerikanske pisalne mize

ki so izredno praktične
:: za porabo. ::

Prospekte zastoj in poštnine prosto.

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu

tovarna slamnikov v Stobu **Fran Cerar** p. Domžale pri Ljubljani.

Postrežba točna. Na zahtevo se napravi vsakovrstna oblika.

Vzorci na razpolago. 3294 (1) **Cene primerne.**

Svoji k svojim!

Svoji k svojim!

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Avgusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni ornametiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmojdernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porcelanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 2973 52—1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spricevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n. odjemalcem v ogled.

Tovarna

za čevlje

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegancije in priležnosti torej najboljši izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko **F. L. P.**

Edina prodaja za Kranjsko:

JULIJA STOR, Ljubljana, Prešernove ul. 5.

Znamka **F. L. P.**

Znamka **F. L. P.**

zarezane strešnike prve vrste

zidake, lončene peči, portland-cement najboljše vrste,
šamotne plošče za tlakanje cerkvâ in hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & KOMP. LJUBLJANA.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

Čudež industrije

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrne prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

K 13-80 in sicer:
6 kom. najfinjših namiznih nožev s pristno angleško ključjo;
6 kom. amer. pat. srebr. vilic iz enega komada;
6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
12 kom. amer. pat. srebrnih kavinskih žlic;
1 kom. amer. pat. srebrno zajemalico za juho;
1 kom. amer. pat. srebr. zajemalico za mleko;
6 kom. ang. Viktorija čašic za podklado;
2 kom. elegantnih namiznih svečnikov;
1 kom. cedilnik za čaj;
1 kom. najfinjša šipulnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo **K 13-80**.
Vseh teh 42 predmetov je poprejštal K 80 — ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni K 13-80. Američansko pat. srebro je znano, je skozinskozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inšerati ne temelji na nikakršni slepariji, zavežem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadržka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebnou prikladno kot prekrasno

priložnostno darilo
kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.
Dobiva se edino le v

A. Hirschberg-a
eksportni hiši amer. pat. srebrnega blaga
na Dunaji II., Rembrandstrasse 19 S. L.
Telefon 14597

Posilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje. — Čistilni prašek za njo 20 vin. — Pristno le z zraven natisnjenou varšivenou znamko (zdrava kovina). — Izvleček iz pohval, pisem: Bil sem s pošiljateljio krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana, Otton Bartusch, c. kr. stotnik v 27. pešpolku. — S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaz Rožanc, dekan v Mariboru. — Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še eno. Sent Pavel pri Preboldu. Dr. Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški zdravnik. — S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen. Mihael Kovačević, ravnatelj pomožn. uradov dež. pri vladi v Sarajevu. Sarajevo, 22. oktobra 1904. 2985 5-1

Perje za postelje in puh
2899 priporoča po najnižjih cenah 52-1
F. HITI pred Škofijo 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Podjetje betonskih stavb! Brata Seravalli & Pontello

LJUBLJANA, Slomškove ulice št. 19.

3060 Kiparstvo in tvornica umetnega kamna. 52-1
Različna kamnoseška dela iz umetnega kamna, izvrševanje cementnih cevij, stopnic, postamentov, balustrad, strešnih plošč, raznovrstnih plošč za tlakanje, vodomotov, korit in vodo-vodnih mušijev, korit za konje in govedo, ornamentov, kipov, fasad, plošč in desk iz mavca za stene in stropne. — Zaloga kameninastega blaga in šamotne opeke.

Vsa dela so solidno in strokovnjaksko izvedena. — Cena najnižja. — Jamstvo. — Zastop. svodov patent „Thru“.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg št. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. 2832 51-11 Najsolidnejše blago.

D 111

Vsled :: prodajamo po zelo znižanih cenah

blizu 100 tucatov najboljših rjuh, brez šiva, obeljene v velikosti 150/200 cm, zarobljene, 6 kosov za K 14-20. Samo dokler je še kaj zaloge. Neugajajoče se vzame vsak čas nazaj. Vzorca najnovejšega cefira, platna, oksforda, kanafasa, namiznih prtov, brisač i. t. d. zastonj in poštine prosto
v tkalnici Bratov Krejcar, Dobruška št. 9117, Češko.

Dragotin Majce

čevlarski mojster

Ljubljana, Radeckega cesta 2

Priporočam se velečastiti duhovščini in slav. občinstvu v mestu in na deželi v obila naročila. Izgotavljam natančno po meri ter isto ohranim za prihodnja naročila. Obnovev naročila zadostuje po dopisnici. Na željo pridem tudi na dom. Cené zmerné! Postrežba točna!
3292

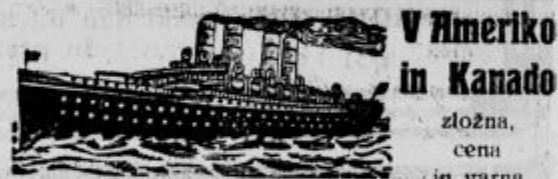
J. KORENČAN

Ljubljana

trgovina norimberškega in galanterijskega blaga na :: drobno in na debelo. ::

:: Velika ::
zaloga pletenin

kakor: nogavice, srajce, maje, spodnje hlače, otročje obleke itd. 2575

V Ameriko
in Kanado

zložna,
cena
in varna

vožnja s **Cunard Line**

H 544 52 **Bliznji odhod:**
iz Trsta, domačega pristanišča: Slavonija 17. marca, Ultonija 30. marca Pannonia, 17. aprila 1909.
iz Liverpoola Lusitania največji in najlepši parnik 20. marca, 17. aprila, 8. maja, 29. maja 1909. Mauritania 3. aprila, 24. aprila, 15. maja 1909.
Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega.

Telefon št. 21-60. Brzjavi: Balkansped.

Odpremno in komisij. društvo

„BALKAN“

v Trstu, Riva Grumula št. 14.

Žiro račun pri JADRANSKI BANKI v Trstu,

sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsake vrste blago in daje na isto predjume pod zelo povoljnimi pogoji, ter skrbi za prodajo blaga najkulantneje. Istotako kupuje in prodaja vsake vrste blago po naročilu in na račun svojih naročevalcev najpovoljnejše. Otvarja carinske kredite, zacarini blago in daje predjume na blago ležeče v javnih skladiščih. — Odpošilja vsake vrste pošiljatelj na vse strani točno in brzo, izvršuje reklamacije in daje vsako strokovno pojasnilo in navodilo hitro in zastonj. ::

2645-25-1

!!!!!!
DAJE PO
43/40
!!!!!!

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19 registrovana zadruga z omejenim poroštvom KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dop.

po 4³/₄ 0/10

to je: daje za 200 kron 9 kron 50 vin. na leto.

Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Rentni davek plača hranilnica sama. Najsigurnejša prilika za štedenje!

Prelat A. KALAN l. r., predsednik.

Kanonik J. SUŠNIK l. r., podpredsednik.